

Tilinpäätösanalyysi Yritys X

Rantanen Ville

2023 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Tilinpäätösanalyysi Yritys X

Ville Rantanen
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Toukokuu, 2023

Ville Rantanen

Tilinpäätösanalyysi Yritys X

Vuosi 2023 Sivumäärä 53

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tehdä kohdeyritykselle X:lle tilinpäätösanalyysi ja tutkia yrityksen taloudellista tilannetta analyysimenetelmiä hyödyntäen. Yrityksen toimiala on 78200 Työvoiman vuokraus. Tavoitteena oli selvittää yrityksen taloudellinen tilanne ja sen kehityksen suunta vuosien 2018-2021 tilinpäätösaineistojen pohjalta.

Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys pohjautuu vahvasti alan kirjallisuuteen sisältäen myös viittauksia lainsäädäntöön. Teoriaosuus koostuu tilinpäätösaineiston sisällön avaamisesta ja tilinpäätöstä ohjaavista lainsäädännöistä. Lisäksi tilinpäätösanalyysiä ja sen sisältöä käsitellään teoriaosuudessa. Analyysimenetelmät käyttötarkoituksineen on avattu teoriaosuudessa.

Taloudellista tilannetta mitattiin pääasiassa kannattavuuden, maksukyvyn ja vakavaraisuuden selvittämiseksi. Arvojen ja lukemien vertailukohteena olivat yritykset aiemmat tilikaudet ja toimialan tilinpäätöstilastot. Tilinpäätösanalyysi sisältää prosenttimuotoisen tilinpäätöksen, trendianalyysin, tunnuslukuanalyysin ja kassavirtalaskelman.

Yrityksen taloudellinen tilanne on vähintään kelvollinen koko seurantajakson ajan. Yrityksen liiketoiminta on kannattavaa. Yritys on erittäin vakavarainen. Yrityksen maksukyky on myös hyvällä tasolla. Yritys sijoittuu tunnuslukuanalyysin toimialavertailussa parhaimpaan neljännekseen tilikaudella 2021 jokaisella tunnusluvulla mitattuna.

Yrityksen liikevaihdon kehitys on negatiivinen koko analysoitavan jakson ajan. Suunnan jatkuessa negatiivisena myös taloudellisten mittarien arvot tulevat heikkenemään. Tilinpäätösaineistojen perusteella yritys on ollut toistaiseksi kykenevä sopeutumaan tilanteeseen ja myös kuluerät ovat madaltuneet. Kannattavuus ei ole uhattuna lähitulevaisuudessa, vaikka volyymit jatkaisivat maltillista laskua.

Ville Rantanen

Tilinpäätösanalyysi Yritys X

Year

2023

Pages

53

The aim of this thesis project was to analyze the financial position of the target company x and to make the financial statement analysis for the company. The company's industry is 78200 Labour hire. The aim was to solve the company's financial position and course of development by utilizing the financial statements of the company from 2018 to 2021.

The theoretical reference framework of the thesis is mostly based on the literature of the field, including references to legislation. Financial statement and its contents are handled at a general level, along with relevant legislation. The theoretical part mainly focuses on financial statement analysis and its phases. The analysis methods and their benefits are also explained in the theoretical section.

The financial position of the company was mainly measured by solving the level of the company's profitability, financial solvency and liquidity. The figures were compared to the previous accounting periods and financial statement statistics of the industry. Financial statement analysis includes financial ratio analysis, cash flow statement, trend analysis and vertical analysis of financial statement.

The company's financial situation is at least valid throughout the monitoring period. The company's business is profitable. Financial solvency and liquidity are at an excellent level. In 2021, the company was ranked in the best quarter in the industry comparison, measured by each key figure of the financial ratio analysis.

The development of the company's turnover has been in a downward direction throughout the analyzed period. If the trend continues to be negative, the values of economic indicators will also decrease. Based on the financial statements, the company has been able to adapt to the situation. Expenses have decreased at the same time. Profitability is not threatened, at least in the near future, even if volumes continue to decline moderately.

Keywords: financial statement analysis, cash flow statement, financial ratio analysis

Sisällys

1	Johdanto.....	7
2	Tilinpäätös	7
2.1	Tuloslaskelma.....	8
2.2	Tase	8
2.3	Rahoituslaskelma.....	9
2.4	Pienyrityksen liitetiedot	9
3	Tilinpäätöksen oikaisu	10
3.1	Tuloslaskelman oikaisu	11
3.1.1	Käyttökate.....	11
3.1.2	Liiketulos	12
3.1.3	Nettotulos	12
3.1.4	Tilikauden tulos.....	12
3.2	Taseen oikaisu	12
3.2.1	Vastaavaa-puolen oikaisut.....	13
3.2.2	Vastattavaa-puolen oikaisut	14
4	Tilinpäätösanalyysi.....	15
4.1	Tilinpäätösanalyysin hyödyntäjät.....	16
5	Tunnuslukuanalyysi.....	17
5.1	Kannattavuus	18
5.2	Maksuvalmius	19
5.3	Vakavaraisuus.....	20
6	Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös ja trendianalyysi	21
7	Kassavirtalaskelma	21
8	Kohdeyrityksen tilinpäätösanalyysi	23
9	Tilinpäätöksen oikaisu	24
9.1	Tuloslaskelman oikaisu	24
9.2	Taseen oikaisu	25
10	Prosenttimuotoinen tilinpäätös ja trendianalyysi	26
10.1	Prosenttimuotoinen tuloslaskelma.....	27
10.2	Tuloslaskelman trendianalyysi	28
10.3	Prosenttimuotoinen tase	29
10.4	Taseen trendianalyysi	31
11	Tunnuslukuanalyysi.....	32
11.1	Liikevaihto ja henkilöstön tuottavuus.....	33
11.2	Kannattavuuden tunnusluvut	34
11.2.1	Käyttökateprosentti.....	35

11.2.2	Liiketulosprosentti	36
11.2.3	Nettotulosprosentti	37
11.2.4	Kokonaispääoman tuottoprosentti	38
11.2.5	Oman ja sijoitetun pääoman tuottoprosentti	39
11.3	Maksuvalmiuden tunnusluvut	40
11.4	Vakavaraisuuden tunnusluvut	41
12	Kassavirtalaskelma	42
13	Yhteenveto	43
	Lähteet	46
	Kaaviot	48
	Taulukot	48
	Liitteet	49

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön aiheena on analysoida työvoiman vuokraus- alalla toimivan osakeyhtiön taloudellista asemaa ja tilannetta tilinpäätösanalyysin avulla. Tilinpäätösanalyysi tehdään hyödyntäen pääasiassa yrityksen tilinpäätösaineistoja vuosilta 2018-2021. Joihinkin laskukausiin hyödynnettiin myös 2017 tilinpäätöstä. Vertailuvuodet tarjoavat analyysille lisäarvoa yrityksen taloudellisen kehityksen suunnasta ja muutoksista tilinpäätösaineistojen luvuissa sekä niiden suhteellisissa arvoissa. Yrityksen taloudellisen tilanteen määrittämiseksi pelkätään yhden kauden tilinpäätöksen soveltaminen on puutteellista. Vertailuvuosista huolimatta tutkimuksen kohteena on kuitenkin yrityksen taloudellinen tilanne tutkimushetkellä, joten tuorein tilikausi saa analyysissä painoarvoa. Tilinpäätösanalyysi pyrkii selvittämään yrityksen taloudellista tilannetta kokonaisuutena. Vertailu toimialaan selvittää yrityksen sijoittumista sen omassa kilpailuympäristössä ja antaa järkevän vertailukohteen erilaisille taloudellisille mittareille.

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää yrityksen taloudellinen tilanne ja sen kehityksen suunta tilinpäätösanalyysimenetelmiä hyödyntäen. Analyysimenetelmiksi valikoituivat prosenttimuotoinen tilinpäätös, tilinpäätöksen trendianalyysi, tunnuslukuanalyysi ja kassavirtalaskelma, joita edeltää tilinpäätöksen oikaiseminen mahdollisimman vertailukelpoiseen muotoon. Tunnuslukuanalyysissä arvoja vertaillaan toimialaan ja yleisiin ohjearvoihin. Tunnuslukuanalyysillä pyritään selvittämään yrityksen taloudellinen tilanne kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden mittareilla.

Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys on rakennettu tehtävän tutkimuksen ympärille. Vahvasti aihetta käsittelevään kirjallisuuteen pohjautuva teoriaosuus käsittelee tilinpäätösaineistoa ja tilinpäätösanalyysiä menetelmien avulla. Teoriaosuus on yhdistelmä yleistasoista informaatiota, tarkempaa menetelmien avaamista ja ohjeistusta menetelmien vaiheisiin.

2 Tilinpäätös

Yrityksen on laadittava tilikaudesta tilinpäätös, joka sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman (suuryritykset) ja liitetiedot. Lisäksi esim. julkisten osakeyhtiöiden kuuluu liittää tilinpäätökseen toimintakertomus. Tilinpäätöksen kuuluu antaa riittävä ja oikea kuva yrityksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Kirjanpitovelvollisen toiminnan laajuus ja laatu vaikuttavat vaatimukseen. Oikeellisen kuvan saavuttamiseksi tuloslaskelmaa ja tasetta

täydennetään liitetiedoilla. Tilinpäätöksen pitää sisältää olennaiset seikat, joiden ilmoittamatta jättäminen voi vaikuttaa tilinpäätöksen käyttäjän sen pohjalta tekemiin päätöksiin. Tilinpäätös on laadittava neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisen jälkeen. Tilinpäätöksen tulee sisältää aiemman vertailukauden tiedot. (Kirjanpitolaki 3 luku 1-6 §.)

Yritysmuodolla ja yrityksen koolla on vaikutusta vaatimukseen kirjanpidon ja tilinpäätöksen laatimisessa. Esim. mikroyrityksien ei pidä laatia ollenkaan tilinpäätöstä, jos tilikautena on kalenterivuosi. Valtioneuvoston asetus pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista (PMA) kertoo näiden yritysten kevyemmät tilinpäätösvaatimukset. Taseen loppusumma, liikevaihto ja henkilöstömäärä ovat mittareita, joiden perusteella yrityksen kokoluokka määrittyy. Pieniä ja keskisuuria yrityksiä sekä suuryrityksiä koskevat pääasiassa samat säännökset ja tilinpäätösvaatimukset. (Tomperi 2017, 143-144.)

2.1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma kertoo yrityksen tilikauden aikaisen toiminnan tuloksen ja se on osa tilinpäätöstä. Kaikki kulu- ja tuloerät on lähtökohtaisesti osana kirjanpitolain mukaisesti laadittua tuloslaskelmaa. Näiden erien erotuksena muodostuu yrityksen tilikauden tulos. (Kallunki 2014, 31-33.)

Tuloslaskelman rakenne on yksinkertainen vähennysmuotoinen laskelma, jossa ylhäällä sijaitsevat liiketoiminnan tuotot. Kulut vähennetään tuotoista tietyssä järjestyksessä. Ensin vähennetään kuluja, jotka liittyvät suoraan liiketoimintaan. Poistot ja arvonalentumiset ovat jaksettuja vähennyksiä pitkäaikaisista hankinnoista, joiden jakautuminen eri tilikausien kuluiksi perustuu hankintojen tuotto-odotuksen alenemiseen. (Salmi 2020, 29-31.)

Suomessa kirjanpitoasetus antaa yrityksille kaksi vaihtoehtoa tuloslaskelman kaavaan. Tämän lisäksi ammatinharjoittajilla, aatteellisilla yhteisöillä, säätiöillä sekä kiinteistöyhtiöillä on omat kaavansa. Suomessa merkittävästi suosituimpi ja enemmän käytössä oleva kaava tuloslaskelmalle on kululajikohtainen kaava, jota valtaosa yrityksistä käyttää. Toimintakohtainen kaava on käytössä lähinnä suurilla kansainvälisillä yrityksillä. (Salmi 2020, 45-47.)

2.2 Tase

Tase kuvaa yrityksen taloudellista asemaa tilinpäätöshetkellä. Yrityksen tase muodostuu kahdesta puolesta. Vastaavaa-puoli kertoo mistä yrityksen omaisuus koostuu eli liiketoimintaan sitoutuneet pääomat. Nämä pääomat on esitetty järjestyksessä likviditeetin mukaan. Rahaksi vaikeammin muutettavat erät esitetään ensimmäisenä ja likvidit käteisvarat viimeisenä. Vastattavaa-puoli kertoo, miten yrityksen toiminta on rahoitettu eli kuinka vastaavaa-puolen liiketoimintaan sitoutuneet pääomat ovat rahoitettu. Oma pääoma esitetään ensin ja sitten vieras pääoma. Tuloslaskelman ja taseen esitystapaa ei saa muuttaa vuosittain ilman erityistä

syttä. Yrityksellä on kuitenkin tilinpäätökseen liittyvän lainsäädännön nojalla mahdollisuus päättää, ilmoitetaanko jokin osa taseessa vai sen liitetiedoissa. Valinnan perusteena pitäisi kuitenkin olla ennen kaikkea tilinpäätöksen selkeys. Tasekaavan kuitenkin pitää olla kirjanpitoasetuksien (KPA 1-4§, PMA liitteet) mukainen. Eriä saa kuitenkin yhdistellä, jos tällä saavutetaan selkeämpi esitystapa ja jolle niiden esittäminen ole tarpeellista riittävän kuvan antamiseksi. (Yritystutkimus Ry 2017, 19-20, Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339, Niskanen & Niskanen 2003, 38-39.)

2.3 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma on kirjanpitolauslautakunnan ohjeiden mukaisesti laadittu esitys yrityksen tilikauden varojen hankinnasta ja käytöstä. Yleisohje ei kuitenkaan ole yrityksiä sitova, vaan rahoituslaskelman voi esittää muullakin tavalla kuin yleisohjeen mukaisena rahavirtalaskelmana. Rahoituslaskelmasta on kuitenkin saatava selville yrityksen varojen hankinta ja käyttö tilikauden aikana. Kirjanpitolauslautakunta pitää kuitenkin yleisohjeen mukaista toimintaa esittämistavassa suositeltavana. Laskelmassa saa hyvän kirjanpitotavan mukaan kuitenkin pitäytyä olennaisissa erissä. Rahoituslaskelmaa ei tarvitse laatia, jos yritys on pien- tai mikroyritys. Tilinpäätöksen käyttäjä pystyy ennakoimaan yrityksen taloudellisen tilanteen, rahoitusaseman ja -rakenteen muutoksia rahoituslaskelman avulla. Tämä on myös yksi yleisohjeeseen sisällytetty perustelu laskelman laatimiselle. Yleisohjeen mukaisesti laskelma tehdään kassavirtapohjaisesti. Lautakunnan laatimassa yleisohjeessa on esitetty kaksi erilaista mallia rahoituslaskelmalle, suora rahoituslaskelma sekä epäsuorarahoituskaskelma. (Niskanen ym. 2003, 169-172.)

2.4 Pienyrityksen liitetiedot

Kirjanpitolain 3 luvun 2 § mukaan tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti ottaen huomioon kirjanpitovelvollisen harjoittaman toiminnan laajuus. Oikean ja riittävän kuvan saavuttamiseksi kirjanpitovelvollisen tulee ilmoittaa tarpeelliset seikat liitetiedoissa. Kirjanpitolain 3 luvun 2 a § mukaan tilinpäätöksessä esitettävä asia on olennainen silloin, kun sen pois jättäminen tai väärin ilmoittamisen voidaan kohtuullisesti odottaa vaikuttavan päätöksiin, joita tiedon käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella. Vaikka asia olisi yksittäisenä epäolennainen, olennaisuuden arviointi tulee kohdistaa kokonaisuuteen, jos samankaltaisia seikkoja on useita.

Valtioneuvoston asetus pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista (1753/2015) määritetyt liitetiedot pykälätasoisesti (3 luku 1§-13§):

- 1 § tilinpäätöksen laatimisperiaatteet
- 2 § poikkeuksellisten tuotto- ja kuluerien määrä ja sisältö
- 3 § tilikauden jälkeiset olennaiset tapahtumat
- 4 § arvonkorotusrahastoa koskevat tiedot
- 5 § tiedot käypään arvoon merkityistä eristä
- 6 § yli 5 vuoden päästä erääntyvät pitkäaikaiset velkaerät
- 7 § annetut vakuudet ja taseen ulkopuoliset sitoumukset ja järjestelyt sekä eläkevastuut
- 8 § tiedot emoyhtiöstä
- 9 § lainat toimitusjohtajalle ja hallintoelimiin kuuluville henkilöille sekä heidän puolestaan annetut sitoumukset
- 10 § Liiketoimet intressitahojen kanssa
- 11 § Henkilöstö
- 12 § Omien osakkeiden ja osuuksien hankinnat ja luovutukset
- 13 § Toimintakertomusta vastaavat tiedot

3 Tilinpäätöksen oikaisu

Tilinpäätösanalyysin tekijän tarkoituksena on arvioida yrityksen taloudellista hyvinvointia sen varsinaisen liiketoiminnan kannattavuuden pohjalta. Yrityksen tase ja tuloslaskelma eivät sisällä pelkästään operatiivisen liiketoiminnan eriä, joten kaikkien erien sisällyttäminen analyysiin ei anna riittävän oikeellista kuvaa juuri operatiivisesta liiketoiminnasta. Tällaisia eriä voivat olla esimerkiksi taseen liiketoiminnan operatiiviseen toimintaan kuulumaton erä, sijoitusomaisuus sekä tuloslaskelman liiketoiminnan muissa tuotoissa esiintyvät kertaluontoiset tuotot. Tilinpäätöksen oikaisussa on tarkoituksena siirtää satunnaiset erät ja liiketoiminnan

operatiiviseen osa-alueeseen kuulumattomat erät varsinaisen tilinpäätöksen paikoilta ja sijoittaa ne omille paikoilleen oikaistuun tilinpäätökseen. (Kallunki 2014, 59-60.)

Oikaisun tarkoituksena on normittaa tilinpäätösaineistoa, jotta se on vertailukelpoinen yrityksen toisiin tilikausiin ja muihin yrityksiin. Tilinpäätöksen oikaisujen tarve on merkittävästi vähentynyt tiukentuneen tilinpäätösnormiston myötä. Muutoksia edeltäneen vähemmän tiukan normiston aikana oli tilinpäätöstä muokattava merkittävästi enemmän ennen analyysin tekoa. Oikaisu on suurilta osin tilinpäätöserien uudelleenjärjestämistä ja -sijoittamista. (Niskanen ym. 2003, 19, 60-61.)

3.1 Tuloslaskelman oikaisu

Varsinaisen analyysin tuloslaskelman oikaisut tullaan tekemään Yritystutkimus Ry:n (2017) ohjeistuksen mukaisesti. Oikaisujen vaiheet on otsikoitu teoriaosuudessa välituloksien mukaisesti. Oikaistun tuloslaskelman erät muodostuvat erien yhdistämisen, uudelleen nimeämisen ja sijoittamisen kautta. Joitain eriä tai välituloksia ei ole varsinaisessa tuloslaskelmassa ollenkaan ja joitain oikaisueriä muodostetaan mm. liitetietojen perusteella.

3.1.1 Käyttökate

Liiketoiminnan muut tuotot ovat liikevaihtoon kuulumattomia tuottoja, jotka koostuvat esimerkiksi vuokratuotoista, myyntivoitoista, varsinaisen toimialan ulkopuolisista palveluista saaduista tuotoista sekä erilaisista avustuksista. Vertailukelpoisuutta eri yritysten tai yrityksen eri vuosien välillä heikentävät olennaiset tai kertaluontoiset erät, jotka oikaistaan satunnaisin tuottoihin. Aine- ja tarvikekäyttö saadaan lisäämällä tuloslaskelman ostoihin varastojen vähennys tai vähentämällä siitä varastojen lisäys. (Yritystutkimus Ry 2017, 19-20.)

Henkilöstökulut niputetaan oikaistuun tuloslaskelmaan yhdeksi riviksi. Laskennallinen palkkorjaus suositellaan tehtäväksi, jos yrityksen omistajien palkka ei näy tuloslaskelman kuluna. Kannattavuuden lukujen vertailukelpoisuus voi vääristyä, jos omistajien työpanos ei näy tuloslaskelmassa. Palkkakorjauksien poisjättämistä perustellaan usein luontoisetujen ja muiden etuuksien maksamisella, koska nämä kulut näkyvät kuitenkin tuloslaskelmassa. Oikaisu tehdään henkilöyhtiöille ja yksityisille elinkeinonharjoittajille sekä osakeyhtiöille, joiden omistajien palkat eivät näy tuloslaskelmassa. Palkkakorjauksen ohjearvot ovat joko 30000e/henkilö tai 50000e/henkilö liikevaihdon määrän mukaan. (Yritystutkimus Ry 2017, 20-21.)

Liiketoiminnan muut kulut koostuvat yrityksen menoeristä, joita ei ole tuloslaskelmassa esitetty omana eränään. Esimerkkejä liiketoiminnan muista kuluista ovat vuokrat,

markkinointikustannukset, myyntiprovisiot sekä luottotappiot. Myös esimerkiksi kiinteistön myynnistä koituneet tappiot ovat liiketoiminnan muita kuluja. Kannattavuus vertailua vaikeuttavat liitetiedoissa eriteltyt tuloksen kannalta oleelliset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät. Nämä oikaistaan satunnaisiin kuluihin. (Yritystutkimus Ry 2017, 22.)

3.1.2 Liiketulos

Poistoja oikaistaan, jos ne eivät ole linjassa sekä oikeassa suhteessa taseen pysyvien vastaavien määrään tai laatuun. Oikaisu tehdään myös poistoajan poiketessa kirjanpitolautakunnan suosituksista. Oikaisu tapahtuu käyttämällä elinkeinoverolain mukaisia maksimipoistoja. Poistojen erotus näkyy oikaistun tuloslaskelman erässä muut tuloksen oikaisut. (Yritystutkimus Ry 2017, 12-23.)

3.1.3 Nettotulos

Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista ovat yhdistelmä virallisen tuloslaskelman eristä tuotot osuuksista saman konsernin yhtiöissä, tuotot osuuksista omistusyhteisyriyksissä ja tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista. Tällaisia eriä voivat olla esimerkiksi osingot. Oikaistun laskelman kurssieroihin siirretään mahdolliset kurssivoitot. Muista korko- ja rahoitus-tuotoista (jotka sisältävät muun muassa vaihtuvien vastaavien saamisista sekä rahoitusarvopapereista saatavat tuotot), tehdään oikaisuja kurssieroihin (kurssivoitot) ja rahoitustuotoissa olevat käyvän arvon muutokset siirretään oikaistun tuloslaskelman käyvän arvon muutoksiin. Korkokulut ja muut rahoituskulut erästä tehdään samat oikaisut kuin tuotoista. Virallisessa tuloslaskelmassa ei mainita kurssieroja, mutta ne voidaan esittää, mikäli niiden suuruus on merkittävä. Oikaistun tuloslaskelman välittömiin veroihin sisältyy tuloverot sekä muut välittömät verot virallisesta tuloslaskelmasta. Oikaisuna välittömistä veroista siirretään satunnaisiin tuottoihin tai kuluihin mahdolliset maksetut lisäverot tai aiemman kauden veronpalautukset. Jos liiketoiminnan muita kuluja tai tuottoja on oikaistu satunnaisiin tuottoihin tai kuluihin, oikaistaan myös niistä aiheutuneet verot sinne. Tämä oikaisu tehdään maksimissaan tilikauden verojen määrän mukaan. (Yritystutkimus Ry 2017, 24-26.)

3.1.4 Tilikauden tulos

Nettotuloksen ja tilikauden tuloksen väliset erät muodostuvat aiemmin mainituista oikaisuksista tai ovat suoraan virallisen tilinpäätöksen eriä (Yritystutkimus Ry 2017, 17).

3.2 Taseen oikaisu

Oikaistu tase eroaa varsinaisen tilinpäätöksen taseesta. Oikaistu tase sisältää eriä, joita varsinaisessa taseessa ei ole ollenkaan. Oikaistut erät saadaan yhdistelemällä taseen eriä sekä lisäämällä siihen varsinaisen taseen ulkopuolisia eriä. (Niskanen ym. 2003, 70.) Virallisesta

taseesta siirretään paljon eriä ilman oikaisuja tai niputuksia suoraan oikaistuun taseeseen. Näitä eriä ei olla erikseen mainittu, vaikka ne luonnollisesti ovatkin osa myös oikaistua tasetta.

3.2.1 Vastaavaa-puolen oikaisut

Aineettomat hyödykkeet oikaistussa taseessa koostuu vain sellaisista eristä, joista saadaan tulevaisuudessa kerrytettyä menoihin verrattava tuotto. Oikaisut tehdään esimerkiksi tutkimusmenoille, jos niillä ei ole tuottoa aiheuttavaa vaikutusta. Oikaisut vähentävät myös vastattavaa-puolen oman pääoman arvoa. Yrityskauppojen yhteydessä muodostuva liikearvo voidaan oikaista pois taseesta, jos se esim. liitetietojen tai taseen perusteella todetaan arvottomaksi. Oikaisut tapahtumat taseen molemmille puolille. Muita aineettomia hyödykkeitä oikaistaan, mikäli kyseinen erä pitää sisällään kehittämismenoja, jotka ovat luonteeltaan aktivointikelvottomia. Aineelliset hyödykkeet saadaan suoraan varsinaisesta taseesta. (Niskanen ym. 2003, 71-73.)

Oikaistun taseen niputettua erää sisäiset osakkeet ja osuudet oikaistaan, jos virallisen taseen erät sisältävät omistuksia yrityksissä, joiden oma pääoma on menetetty ja osakkeet ovat arvottomia. Oikaistun taseen erää sisäiset saamiset oikaistaan, jos esimerkiksi takaisinmaksua erään kuuluvilta velallisilta voidaan luonnehtia epävarmoiksi. Liitetiedot sisältävät usein tiedon yrityksen mahdollisista leasingmaksuista. Näistä muodostetaan oikaistun taseen erä leasingvastuukanta, mikä ei ole osa virallista tasetta. Tähän erään siis sijoitetaan yrityksen tiedossa olevat tulevina kausina erääntyvät leasingmaksut. (Niskanen ym. 2003, 73-74.)

Oikaistun taseen erät muut sisäiset saamiset ja sisäiset saamiset muodostuvat virallisen taseen eristä saamiset saman konsernin yrityksiltä ja saamiset omistusyhteisy yrityksiltä, joista on eroteltu myyntisaamisten osuus omaksi eräksi. Myyntisaamisia oikaistaan vain factoringrahoitukseen liittyvän nettokirjaustavan aiheuttamassa poikkeustilanteessa, missä luotto ei sisälly taseeseen. (Niskanen ym. 2003, 75-76.)

Tase-erien niputukset

- Aineettomat hyödykkeet, muut pitkävaikutteiset menot, aineettomiin hyödykkeisiin kohdistuvat ennakkomaksut -> muut aineettomat hyödykkeet
- Muut aineelliset hyödykkeet, aineellisten hyödykkeiden ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat -> muut aineelliset hyödykkeet
- Osuudet saman konsernin yrityksissä, osuudet omistusyhteisy yrityksissä -> Sisäiset osakkeet ja osuudet

- Saamiset saman konsernin yrityksiltä, saamiset omistusyhteisyrittäjäyhtiöiltä, pitkäaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä -> Sisäiset saamiset
- Sijoitusten muut saamiset, pitkäaikaisten saamisten lainasaamiset, muut saamiset -> Muut saamiset ja sijoitukset
- Muu vaihto-omaisuus, ennakkomaksut -> Muu vaihto-omaisuus
- Saamiset saman konsernin yrityksiltä, saamiset omistusyhteisyrittäjäyhtiöiltä -> muut sisäiset saamiset & sisäiset myyntisaamiset (myyntisaamisten osuus)
- Lainasaamiset, muut saamiset, maksamattomat osakkeet/osuudet, siirtosaamiset -> muut saamiset
- Rahoitusarvopaperit, rahat ja pankkisaamiset -> rahat ja arvopaperit

(Niskanen ym. 2003, 71-76.)

3.2.2 Vastattavaa-puolen oikaisut

Jos yrityksen kirjausmenetelmänä on ennakko-osingon kirjaus, jossa kuluvalta kaudelta jaettavien osinkojen määrä on kirjattu osingonjakovelaksi, oikaistaan se takaisin voittovaroihin. Pääomalainat ovat oikaistussa taseessa omana eränään, oman pääoman alla. Suunnitelman mukaisten poistojen ja kirjanpidollisten poistojen erotuksena voi muodostua poistoeroa. Jos laskennalliseen verovelkaan ei sisälly poistoeron yhtiöverokannan osuutta, niin sen määrä oikaistaan pois poistoerosta ja siirretään kyseiseen tase-erään (toteutus konsernitilinpäätöksessä). Vapaaehtoisille varauksille tehdään samoja oikaisuja, jos virallisessa tilinpäätöksessä laskennallista verovelkaa ei ole tältä erältä eroteltu. Oikaistun taseen vastaavien puolella tehdyt oikaisut, jotka vaikuttavat omaan pääomaan, on niputettu oikaistun taseen eräksi oman pääoman oikaisut. (Niskanen ym. 2003, 77-80.)

Vastaavaa-puolen leasingomaisuus näkyy myös oikaistun taseen vastattavaa-puolella. Leasingvastuun, pitkäaikaisen sekä lyhytaikaisen vieraan pääoman lisäksi pakolliset varaukset sekä aiemmin mainittu laskennallinen verovelka kuuluvat oikaistuun taseeseen. Erää lainat rahoituslaitoksilta saattaa tarvita oikaista, jos mahdolliset eri valuutalla otettujen lainojen kurssi-tappiot ovat tilinpäätöksessä siirtosaamissa. (Niskanen ym. 2003, 80.)

Liitetiedoissa ilmenevät yrityksen mahdolliset factoringluotot oikaistaan korottamaan korollisten lyhytaikaisen velkojen määrää. Sisäiset ostovelat koostuvat taseen erien velat saman

konsernin yrityksille ja velat omistusyhteisyriksille ostoveloista. Jäljelle jäävä osuus on oikaistussa taseessa muut sisäiset velat. (Niskanen ym. 2003, 82.)

Tase-erien niputukset

- Omien osakkeiden/osuuksien rahasto, vararahasto, yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaiset rahastot, muut rahastot -> Muut rahastot
- Aikaisempien tilikausien voitot ja tappiot (osingonjaon jälkeen) -> kertyneet voittovarot
- Lainat rahoituslaitoksilta, joukkovelkakirjalainat, vaihtovelkakirjalainat -> Lainat rahoituslaitoksilta
- Eläkevaraukset, verovaraukset, muut pakolliset varaukset -> Pakolliset varaukset
- Pitkäaikainen vieras pääoma: Ostovelat, rahoitusvekselit, muut velat, siirtovelat -> Muut pitkäaikaiset velat
- Velat saman konsernin yrityksille, velat omistussuhdeyrityksille -> muut pitkäaikaiset velat
- Lyhytaikainen vieras pääoma: Lainat rahoituslaitoksilta, joukkovelkakirjalainat, vaihtovelkakirjalainat, eläkelainat, rahoitusvekselit ja muiden velkojen korollinen osuus -> korolliset lyhytaikaiset velat
- Muut velat (korottomat), siirtovelat -> muut korottomat lyhytaikaiset velat

(Niskanen ym. 2003, 77-82.)

4 Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalysointi on yrityksen taloudellisen tilan arviointia lainsäädännön sekä normistojen mukaisesti laaditun tilinpäätösaineiston pohjalta. Lainsäädäntö antaa tilinpäätöksen luojalle harkinnanvaltaa. Oikeiden lainsäädännön sekä normiston mukaisten tapojen mukaisesti laaditut tilinpäätökset ovat kuitenkin hyviltä osin kelpoisia vertailuun. Harkinnanvapaus pitää kuitenkin huomioida tilinpäätösanalyysiä tehdessä. Ulkopuoliset tilintarkastajat tarkistavat lainsäädännön määrittelemällä tavalla tilinpäätökset, mikä lisää niiden luotettavuutta. (Kallunki 2014, 11-13.)

Analyysiprosessi etenee vaiheittain ja sen ensimmäisessä vaiheessa tilinpäätöksen perustiedot (tuloslaskelma, tase & liitteet) muokataan, tavoitteena saavuttaa mahdollisimman standardi tilinpäätöksen muoto. Muokkauksilla saavutetaan parempi vertailukelpoisuus yrityksen aiempiin kausiin sekä muiden vertailunkohteina olevien yritysten tilinpäätöksiin. Oikaisutarpeen määrä ei ole suuri, koska yrityksen omiin kirjauksiin liittyvät mahdollisuudet on rajattu lainsäädännöllä. Seuraava vaihe on analyysissä mitattavien kohteiden sekä niiden mukaisten, analyysissä käytettävien menetelmien valinta. Analyysin suorittajan tarpeet sekä analyysin käyttötarkoitus vaikuttavat analyysin sisältöön. Tätä seuraa yrityksen taloudellisen tilanteen mittaaminen valituin menetelmin ja keinoin. Tilinpäätösanalyysi pitää sisällään merkittävän määrän teknisesti laskettavia tunnuslukuja sekä muita tekniseksi luonnehdittavia toimia. Kuitenkin varsinaisen analyysin keskiössä ovat luvuista suoritettava arviointi sekä taustalla olevien syiden hahmottaminen. Tavoitteena on myös erottaa poikkeamat yrityksen liiketoiminnan mahdollisista suuntauksien sekä trendien muutoksista. (Niskanen ym. 2003, 19-20.)

4.1 Tilinpäätösanalyysin hyödyntäjät

Tilinpäätösanalyysi on hyödynnettävissä kaikissa yrityksen sidosryhmissä. Analyysin tarjoama tieto voi olla oleellinen osa erilaisissa päätöksentekoprosesseissa. Joidenkin sidosryhmien tarpeen täyttää vain erilaisista palveluista saadut tilinpäätöstiedot tutkinnan kohteena olevan yrityksen taloudellisesta tilasta. Toisten vaatimuksena on laaja yksityiskohtaisempi analyysi. Veroviranomaiset ja muut viranomaiset ovat tilinpäätöksen tietojen ja kirjanpidon hyödyntäjiä, koska verotettava tulos määräytyy näiden perusteella. Tilinpäätöksen tuloksen ja verotettavan tuloksen välillä voi kuitenkin olla suuriakin poikkeamia. (Kallunki 2014, 15-18.)

Osakesijoittajia kiinnostavat yrityksen kannattavuuden luvut, jotka määrittävät yrityksen arvoa sekä tulevia osingonmaksuja. Myös kannattavuuden muutoksiin vaikuttavat riskitekijät ovat sijoittajan näkökulmasta oleellisia tietoja. Osakkeiden osto- ja myyntipäätökset voivat pohjautua vahvasti tilinpäätösanalyysiin. Yrityksen pääomarakenne, kannattavuus ja maksukyky ovat tärkeitä tekijöitä, kun yrityksen luottokelpoisuutta mitataan. Esimerkiksi pankit voivat hyödyntää tilinpäätösanalyysiä lainapäätöksissään. Myös tavarantoimittajat ovat kiinnostuneita erityisesti yrityksen maksukyvystä. Usein tavaratoimituksilla on lyhyt maksuaika, joten yrityksen maksukykyä lyhyellä aikavälillä seurataan kiinnostuneesti. Tilinpäätöksen luvut ja niiden kehitys ovat pohjana johdon työsuorituksien arvioinnissa. Myös tulospalkkiot pohjautuvat usein näihin lukuihin. Asiakas voi olla kiinnostunut yrityksen kyvystä täyttää sitoumuksensa. Yrityksen taloudelliset ongelmat saattavat vaikuttaa asiakkaan päätökseen tehdä esimerkiksi suuria ja pitkäkestoisia hankintoja. (Kallunki 2014, 15-18.)

5 Tunnuslukuanalyysi

Tilinpäätöksistä voi laskea monia erilaisia tunnuslukuja, jotka ovat tilinpäätösaineistosta laskettuja mittareita. Tunnusluvut voidaan jaotella kolmeen eri ryhmään: vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja kannattavuutta mittaaviin. Tyypillisesti tunnusluvut ovat tilinpäätöserien välisiä suhteita, joissa toista tilinpäätöserää verrataan esimerkiksi taseen loppusummaan tai liikevaihtoon. Mikään ei estä tunnuslukujen muodostamista minkä tahansa tilinpäätöserien välisestä suhteesta. Tunnuslukujen esittämistapa on suhdelukumuotoinen tai vaihtoehtoisesti ne kerrotaan 100:lla, jolloin luvuista saadaan prosenttimuotoisia. Tilinpäätösaineiston luotettavuus on edellytys tunnuslukuanalyysin tarkkuudelle. Kun tunnusluvun tarkoitusperän mukainen mittauskky on toimiva ja tulokset keskimäärin oikeita, niin voidaan tunnusluvun katsoa olevan validi. Tunnusluvun reliabiliteetti taas perustuu keskimääräisesti pieneen hajontaan mitaustuloksissa. (Niskanen ym. 2003, 110-111.)

Tunnuslukujen valinnassa kannattaa käyttää harkintaa ja käytettyjen tunnuslukujen suuri määrä saattaa olla ongelma oikeiden tunnuslukujen valitsemisessa. Tunnusluvun validius tarkoittaa, että se mittaa juuri sitä, mikä sen käyttötarkoituksin on. Jos mitataan esimerkiksi vakavaraisuutta, niin mittaaajan on tiedettävä mitä termi tarkoittaa. Mittareiden on oltava sopivia myös liiketoimintaan. Kannattava liiketoiminta ei välttämättä tarvitse merkittäviä taseen pääomia, joten esimerkiksi pääoman tuottoaste saa todennäköisesti korkeita arvoja enemmän henkilöresursseihin tukeutuvalla yrityksellä. Korkea tunnusluvun prosentuaalinen arvo voidaan siis saavuttaa pienelläkin euromääräisellä tuloksella. (Salmi 2020, 140-141.)

Tunnuslukujen arviointi suoritetaan laskelmien perusteella. Johtopäätöksen tekemiseksi yhden yrityksen tilikauden tiedot eivät monesti riitä, joten vertailuksi kannattaa suhteuttaa tunnuslukuja muuhun olemassa olevaan tietoon. Tietoja voi verrata saman yrityksen aiempien vuosien tietoihin, toisiin yrityksiin tai toimialakohtaisiin tunnuslukutietoihin. Nämä auttavat kuvaamaan yrityksen taloudellisen tilan kehitystä suhteessa sen omaan historiaan sekä toimialaan. Lisäksi on laskettu erilaisia normiarvoja tunnusluville, joita voi hyödyntää osana analyysiä. Normiarvot eivät kuitenkaan huomioi eri toimialojen välisiä eroja ja poikkeamia tilinpäätöserien suhteissa. (Niskanen ym. 2003, 110-112.)

Toimialan arvoihin ja tunnuslukuihin tehtävä vertailu on osa kattavaa tunnuslukuanalyysiä. Esimerkiksi teollisuustoimintaa harjoittavan yrityksen tase, tuloslaskelma sekä rahoituslaskelma näyttävät hyvin erilaiselta kuin esimerkiksi asiantuntijatyötä tarjoavan palveluyrityksen. Toisessa fyysinen pääoma on merkittävämmässä roolissa ja toisessa henkilöstöresursseilla on merkitystä enemmän kuin esimerkiksi tasearvolla. Näiden kahden erityyppisen yrityksen vertailu osana tunnuslukuanalyysiä ei ole kannattavaa, vaan vertailukohde kannattaa hakea toimialan sisältä. Eri toimialojen vertailutietoja on tarjolla erilaisista lähteistä. Yleinen esittämistapa toimialakohtaisille tunnusluville on mediaani, yläkvartiili sekä alakvartiili.

Mediaani kuvaa toimialakohtaista keskimmäistä tunnusluvun arvoa (alapuolella yhtä monta yritystä kuin yläpuolella). Alakvartiili rajaa alapuolelleen huonoimman arvon saaneen neljänneksen yrityksistä ja yläkvartiili yläpuolelleen parhaimman neljänneksen. Tunnusluvut voivat vaikuttaa arvoilta hyviltä tai huonoilta, kun niitä verrataan yleisiin ohjearvoihin. Kuitenkin samaiset arvot voivat toimialavertailussa olla lähellä mediaania tai käänteisesti ylä- tai alakvartiilia. (Kaisanlahti, Leppiniemi & Leppiniemi 2017, 47-49.)

5.1 Kannattavuus

Tulos on yrityksen liiketoiminnan tärkein kannattavuuden mittari. Suhteellisia mittareita on kuitenkin hyvä käyttää yritysten välisessä vertailussa ja yhden yrityksen kehityksen mittaamisessa. Kannattavuutta voi mitata tilinpäätösperusteisesti monella tapaa, mutta yleisimmässä käytössä ovat voittoprosentit ja pääoman tuottoprosentit. Voittoprosenteissa tulos suhteutetaan liikevaihtoon, kun taas pääoman tuottoprosenteissa tulos suhteutetaan taseen pääomaan. Voittoprosentti on hyvä mittari seurata yrityksen kehitystä ja muutoksia kannattavuudessa suhteessa vertailuvuosiin. Yrityksen toimintatapojen muutokset voivat myös vaikuttaa prosenttien vaihteluun. Pääoman tuottoprosentit taas kuvastavat korkotuottoa, jonka yritys ansaitsee liiketoimintaan sitomalleen pääomalle. Liikevoittoa voidaan verrata mm. yrityksen kokonaispääomaan, omaan pääomaan sekä vieraaseen pääomaan. (Kaisanlahti ym. 2017, 168-175.)

Pääomien tuottoprosentit mittaavat yrityksen kykyä tuottaa korkoa sen liiketoimintaan sijoitetulle pääomalle. Laskenta tapahtuu tilikauden alun ja lopun taseen pääoman keskiarvolla. Sijoitettuun pääoma on oman pääoman sekä yritykseen sijoitetun vieraan pääoman summa. Sijoitetussa vieraassa pääomassa ei ole mukana korottomia eriä, ostovelkoja tai siirtovelkoja. (Kaisanlahti ym. 2017, 169-174.)

Voittoprosenttitunnusluvut ja laskukaavat

- Käyttökateprosentti = Käyttökate/liiketoiminnan tuotot yhteensä *100
- Nettotulosprosentti = Nettotulos/ liiketoiminnan tuotot yhteensä *100
- Liiketulosprosentti = Tilikauden voitto/ liiketoiminnan tuotot yhteensä *100

(Yritystutkimus Ry 2017, 63-65.)

Pääoman tuottoprosentit ja laskukaavat

- Kokonaispääoman tuotto-% = $100 * (\text{nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot (12 kk)}) / \text{oikaistun taseen loppusumma keskimäärin}$
- Oman pääoman tuotto-% = $100 * \text{nettotulos (12 kk)} / \text{oikaistu oma pääoma keskimäärin}$

- Sijoitetun pääoman tuotto-% = $100 * (\text{nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot (12 kk)}) / \text{sijoitettu pääoma keskimäärin}$

(Yritystutkimus Ry 2017, 66-68.)

5.2 Maksuvalmius

Tase ja mahdolliset liitetiedot kertovat perustietoa yrityksen likvideistä eli heti käytettävissä olevista varoista. Maksuvalmiuden tunnuslukuja laskiessa huomioon voidaan ottaa likvidien varojen lisäksi vaihto-omaisuus, joka voidaan luokitella helposti rahaksi muutettavissa olevaksi omaisuudeksi. Maksuvalmiuteen voidaan laskea mukaan myös heti käytettävissä olevat luotot, mutta tietoa niistä ei ole välttämättä saatavilla tilinpäätöksestä. Likviditeetti tarkoittaa maksuvalmiutta, mikä kuvastaa yrityksen kykyä suoriutua juoksevista ja lyhyellä aikavälillä erääntyvistä rahallisista velvoitteistaan. Tasetta tarkastelemalla saadaan jo silmämääräisesti hyvä kuva maksuvalmiudesta. Taseen vastattavaa -puolelta näkee nopeasti likvidit varat ja niitä voidaan verrata vastaavaa-puolen lyhytaikaisen vieraanpääoman määrään sekä rakenteeseen. Tähän vertailuun on olemassa myös tunnusluvut quick ratio ja current ratio. Quick ratio mittaa maksuvalmiutta pelkän likvideimmän rahoitusomaisuuden kautta ja current ratio huomioi myös helposti rahaksi muutettavat tase-erät, eli vaihto-omaisuuden sekä rahoitusomaisuuden. (Kaisanlahti ym. 2017, 182-189.)

Likviditeettiä mittaava tunnusluku nettokäyttöpääomaprocentti on yleisessä käytössä tilinpäätösanalyysissä. Tunnusluku on nettokäyttöpääoman ja liikevaihdon suhdetta kuvaava. Nettokäyttöpääoma kertoo kuinka suuri osa yrityksen käyttöpääomasta (rahoitusomaisuus ja vaihto-omaisuus) rahoitetaan muulla kuin lyhytaikaisella vieraalla pääomalla. Tunnusluvun avulla voidaan saada usean vuoden vertailulla kuva yrityksen maksukyvyn kehityksestä suhteessa liikevaihtoon. (Niskanen ym. 2003, 121-122.)

Kiertoaikatunnusluvut ovat osa taseen hallintaa. Vaihto-omaisuuden kiertoajalla pyritään selvittämään, onko varastoon sitoutuneen pääoman kanssa joustovaraa ja pystytäänkö tähän vaikuttamaan varastoon sidotun pääoman pienennyksellä. Tunnusluvussa vaihto-omaisuutta verrataan yrityksen myytyjen tavaroiden hankintahintaan. Yrityksen maksuvalmiuden parantamiseksi on monia keinoja, joista yksi mahdollinen tapa on myyntitulojen kertymisen nopeuttaminen. Keinoja tähän on useita: saamisten siirtäminen ulkopuoliselle perintätoimistolle tai rahoitusyhtiölle, kassa-alennuksien antaminen ja niin edelleen. Keskimääräistä maksuaikaa mittaava myyntisaamisten kiertoaika on keino tutkailla, onko maksuvalmiutta mahdollista parantaa esim. edellä mainituilla keinoilla. Samaa voidaan tehdä myös ostojen kanssa, joiden

maksuaikoja pyritään mahdollisuuksien mukaan viivyttämään. Tuloksena on ostovelkojen pitempi kiertoaika. (Kaisanlahti ym. 2017, 190-191.)

Maksuvalmiuden tunnuslukuja:

- Quick Ratio = (rahoitusomaisuus - osatuloutuksen saamiset) / (lyhytaikainen vieras pääoma-lyhytaikaiset saadut ennakot)
- Current Ratio = (vaihto-omaisuus + rahoitusomaisuus) / lyhytaikainen vieras pääoma
- Nettokäyttöpääomaprosentti = $100 * \text{Nettokäyttöpääoma} / \text{liikevaihto}$
- Ostovelkojen kiertoaika = $365 * (\text{ostovelat} + \text{sisäiset ostovelat}) / (\text{ostot} + \text{ulkopuoliset palvelut})$
- Myyntisaamisten kiertoaika = $365 * (\text{myyntisaamiset} + \text{sisäiset saamiset}) / \text{liikevaihto}$

(Yritystutkimus Ry 2017, 72-75.)

5.3 Vakavaraisuus

Vakavarainen yritys on kykenevä selviytymään pitkän ajan velvoitteistaan. Yrityksen pääomarakenteesta on laskettavissa useita vakavaraisuuden tunnuslukuja, joiden päällimmäinen tarkoitus on mitata pääomien suhteita. Yrityksen kuuluu selviytyä omalla pääomallaan vieraan pääoman veloista syntyvistä korkokuluista myös liiketoiminnan heikompina jaksoina asettamatta kuitenkaan varsinaista liiketoimintaa vaaraan. Tunnuslukujen arviointi ei ole aina yksiselitteistä. Velkaantumisella voi olla hyötynsä erilaisissa markkinatilanteissa ja eri toimialoilla. Näitä arvioidessa kannattaa huomioida oman pääoman kalliimmat tuottovaatimukset ja velkavivun käytöstä saadut hyödyt. (Niskanen ym. 2003, 130-131.)

Hyvällä tasolla oleva vakavaraisuus parantaa yrityksen mahdollisuuksia, kun tarvetta vieraalle pääomalle muodostuu esim. toiminnallisten suunnitelmien takia. Jos yrityksen vakavaraisuus on hyvällä tasolla, niin yrityksellä on myös parempi mahdollisuus rahoittaa toimintaansa tilapäisesti lainarahalla, mikäli tulorahoitus ei riitä kattamaan liiketoiminnan kuluja ja velvoitteita. Vakavaraisuus kertoo yrityksen hyvästä rahoituksellisesta tilanteesta. Yrityksen rahoitusriskiä voidaan mitata oman ja vieraan pääoman suhteella. Vieraan pääoman osuuden kasvaessa yrityksen rahoitusriski kasvaa. (Kaisanlahti ym. 2017, 193-195.)

Vakavaraisuuden tunnuslukuja:

Omavaraisuusaste-% = $100 * \text{oikaistu oma pääoma} / (\text{oikaistun taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot})$

Nettovelkaantumisaste-% = $100 * (\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahat ja rahoitusarvopaperit}) / \text{oikaistu oma pääoma}$

Suhteellinen velkaantuneisuus = $100 * (\text{oikaistun taseen velat} - \text{saadut ennakot}) / \text{liikevaihto}$

(Yritystutkimus Ry 2017, 69-71.)

6 Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös ja trendianalyysi

Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös tehdään sekä taseesta että tuloslaskelmasta. Tuloslaskelman eriä suhteutetaan liikevaihtoon ja taseen eriä taseen loppusummaan. Suhdeluvut ilmoitetaan prosentteina. Jo yksittäisen kauden tarkastelussa saadaan hyödyllistä tietoa yrityksen kustannuksien jakaantumisesta sekä suhteista. Prosenttimuotoinen tilinpäätös ei kuitenkaan mittaa tilinpäätöserien absoluuttista muutosta. Esimerkiksi yksittäisen tilinpäätöserän merkittävä muutos vaikuttaa muidenkin erien prosentteihin, vaikka niiden summamääräinen arvo ei olisi muuttunut juuri lainkaan. Lisäarvoa prosenttilukumuotoiselle tilinpäätökselle analyysimenetelmänä tuo vertailukohteet. Vertailukohteina voi olla aiempien tilinpäätöksien lukujen lisäksi toiset saman toimialan yritykset. Suhteellinen jakauma tekee yrityksistä vertailukelpoisia, vaikka yritykset olisivat kooltaan merkittävästikin poikkeavia. Vertailu saman yrityksen aiempiin tilikausiin taas kertoo liikevaihdon ja kustannuserien suhteiden muutoksista. Suhteiden muuttumiset voivat kertoa esimerkiksi jonkun liiketoiminnan osa-alueen kustannustehokkuuden parantumisesta tai raaka-aineiden kallistumisesta. Aiempiin tilinpäätöksiin vertailu kannattaa tehdä myös prosenttimuotoisessa taseessa. Yrityksen omaisuus- ja rahoitusrakenteen muutoksien seuranta on liiketoiminnan analysoinnin kannalta tärkeää. Tase kertoo muun muassa investointien ja sijoituspuolen muutoksista sekä yrityksen rahoitus- sekä pääomarakenteiden muutoksista. (Niskanen ym. 2003, 89-96.)

Trendianalyysi on prosenttimuotoinen tilinpäätös, jossa vertailukohteena toimii lähtövuosi, jolle on asetettu arvo 100. Tästä seuraavia vuosia verrataan lähtövuoteen, laskemalla montako prosenttia lähtövuodesta seuraavan vuoden luku on. Tällä menetelmällä saadaan tarkasteltua tilinpäätöserien ajallista kehitystä. Eri erät kehittyvät vertailuvuoteen erilaisissa suhteissa, jotka antavat hyödyllistä tietoa analysoijalle. Trendianalyysi tehdään yleensä yhdessä prosenttimuotoisen tilinpäätöksen kanssa ja niiden tiedot täydentävät toisiaan. (Niskanen ym. 2003, 96-100.)

7 Kassavirtalaskelma

Suoriteperusteisen kirjanpidon takia yrityksen kassavirrat eivät ole suoraan luettavissa tilinpäätöksestä. Tulot ja menot kirjataan myynneiksi sekä ostoiksi tavarantoimittajan vaihtaessa omistajaa. Tämä kirjaustapa ei mene yksi yhteen rahaliikenteen kanssa. Investoinnit taas näkyvät hankintahetkellä vain tasetileillä (=taseessa). Niiden kustannukset näkyvät tuloslaskelmassa vain

tulevien poistojen muodossa. Poistot eivät kuitenkaan ole kassavirtoja, vaan investointimenojen jaksotuksia, joiden perusta on usein syntynyt aiemmilta tilikausilta. Kassaperusteisessa ajattelussa menot sekä tulot kuuluvat sille kaudelle, jolla raha vaihtaa omistajaa. (Niskanen ym. 2003, 164-167.)

Kassavirtalaskelma luodaan malliin, jolla voidaan tutkailla rahoituksen riittävyyttä asettamalla menot etuoikeusjärjestykseen. Laskelma toimii vähennyslaskuperiaatteisesti. Laskelmassa näkyy tilikauden aikaiset kassavirrat, tulot ja menot. Etuoikeusjärjestyksen mukaisessa laskelmassa tulorahoituksella katetaan ensin juoksevan toiminnan menot, sitten rahoituskulut sekä verot ja lopuksi mahdolliset investoinnit, lainojen lyhennykset sekä voitonjako. Kassavirtalaskelma tehdään vähentämällä tuloista kuluerät, ja se osoittaa kuinka suurelta osin myynnin tuotot kattavat menot tai onko mahdollinen alijäämä rahoitettu omalla vai vieraalla pääomalla. Tuottojen ollessa kuluja suurempia laskelma osoittaa kuinka mahdollinen ylijäämä on käytetty. Suoriteperusteisesti laaditun tuloslaskelman kulu- sekä tuottoerät muokataan kassaperusteisiksi. (Yritystutkimus Ry 2017, 55-59.)

Yritystutkimuksen mallin mukaisessa kassavirtalaskelmassa (liite 1) joudutaan suorittamaan laskutoimituksia, kun suoriteperusteista tuloslaskelmaa sekä tasetta muokataan kassaperusteiseksi. Laskelmat ovat tuloslaskelman ja taseen lukujen erotuksia sekä summia, jotka laskeaan usein tilikauden alun ja lopun välisestä erotuksesta. Esimerkiksi käyttökate saadaan summamalla tuloslaskelman liiketulokseen poistot ja arvonalentumiset. Investoinnit taas laskeaan taseen pysyvien vastaavien kauden aikaisen muutoksen perusteella sekä laskemalla siihen lisäyksenä tuloslaskelman poistot ja arvomuutokset päälle. (Yritystutkimus Ry 2017, 55-59.)

Kassavirtalaskelman jäämät mittaavat liiketoiminnan tuottojen eli tulorahoituksen riittävyyttä. Mittareina toimivat toiminta-, rahoitus- ja investointijäämät, jotka kertovat mihin asti tulorahoitus on riittänyt, ja milloin yritys on mahdollisesti joutunut käyttämään menoihinsa omaa tai vierasta pääomaa. Pitkän aikavälin seurannalla yrityksen toiminnan edellytyksenä on tulorahoituksen riittäminen. Tässä kuitenkin voi olla suurtakin vaihtelua kausittain. Alhaisiin tai negatiiviin jäämiin voi olla syynä muun muassa aiemmin hankitun kassavarannon hyödyntäminen. Toimintajäämä toimii kannattavuuden sekä maksuvalmiuden mittarina, mikä kertoo yrityksen myyntitulojen jäljelle jäävän määrän, kun lyhytvaikutteiset menot on maksettu. Negatiivinen luku kertoo luonnollisesti kannattamattomasta liiketoiminnasta. Rahoitusjäämä kertoo jääkö tulorahoituksesta varaa investoinneille. Yrityksen velkaantumista kasvattaa toistuvasti negatiivinen rahoitusjäämä. Rahoitusjäämä lasketaan vähentämällä juoksevat maksut toimintajäämästä. Investointijäämän ollessa positiivinen, on tulorahoitus riittänyt tehtyihin investointeihin sijoitusomaisuudessa sekä aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin. Seuraavat laskelman vaiheet kertovat miten mahdollinen jäämä on käytetty tai alijäämä rahoitettu. (Yritystutkimus Ry 2017, 60-61.)

8 Kohdeyrityksen tilinpäätösanalyysi

Analysoitava yritys on pieni osakeyhtiö, jonka pääasiallinen toimiala on työvoiman vuokraus. Analyysi tehdään hyödyntämällä yrityksen neljän tilikauden 2018-2021 tilinpäätösaineistoa. Tunnuslukuanalyysissä hyödynnetään myös 2017 tilikauden oikaistua tasetta, koska joidenkin tunnuslukujen laskemiseksi tarvitaan myös tilikauden lähtöarvot. Yrityksen tilinpäätökset on laadittu pien- ja mikoryritysasituksen mukaisesti. Tilinpäätösaineisto koostuu tuloslaskelmasta, taseesta ja liitetiedoista.

Työn tavoitteena on analysoida mahdollisimman perusteellisesti yrityksen taloudellista tilannetta saatavilla olevan tilinpäätösmateriaalin pohjalta. Vertailukohteena analyysissä käytetään yrityksen aiempia tilikausia, ohjearvoja sekä toimialakohtaisia tilinpäätöstilastoja. Yrityksen taloudellista tilaa määrittäviä tunnuslukuja verrataan toimialan vastaaviin. Tutkinnan kohteena ovat useamman vuoden tilastot ja luvut, joilla yrityksen taloudellista kehittymistä voidaan tutkia sen omaan historiaan ja toimialaan verraten. Ennen analyysiä, tilinpäätös oikaistaan standardimpaan muotoon, jolloin tilikaudet ovat vertailukelpoisia aiempiin tilikausiin, toimialaan ja ohjearvoihin. Tunnuslukuanalyysin lisäksi laaditaan kassavirtalaskelma, prosenttimuotoinen tilinpäätös ja trendianalyysi. Kassavirtalaskelman avulla tutkitaan yrityksen rahavirtoja, maksukykyä ja tulorahoituksen riittävyyttä. Prosenttimuotoinen tilinpäätös kertoo tilinpäätöserien suhteellisista muutoksista vertailuarvoon (tasearvo ja liikevaihto) ja trendianalyysi kuvaa erien muutosta tarkasteltuna vertailuvuoteen.

Analyysi etenee vaiheittain. Kuitenkin aiempien vaiheiden huomioita nostetaan myös toisten analyysimenetelmien yhteydessä. Menetelmät eivät ole toisistaan irrallaan, joten niiden käsittely irrallisina kokonaisuuksina ei ole kannattavaa. Analyysin päättää yhteenveto- osuus, jossa eri analyysimenetelmien tuottamat tulokset summataan ja yrityksen taloudellista tilannetta arvioidaan vielä kerran kokonaisuutena.

Toteutuksen vaiheet:

1. Tilinpäätöksen oikaisu
2. Prosenttimuotoinen tilinpäätös ja trendianalyysi
3. Tunnuslukuanalyysi
4. Kassavirtalaskelma
5. Yhteenveto

9 Tilinpäätöksen oikaisu

Tilinpäätöksen oikaisun tarkoituksena on muokata tuloslaskelman, taseen ja liitetietojen avulla tilinpäätöksestä mahdollisimman standardisoitu ja vertailukelpoinen tilinpäätös. Liitetiedot täydentävät tuloslaskelmaa sekä tasetta riittävän ja oikeellisen kuvan antamiseksi yrityksen liiketoiminnasta. Yrityksen tilinpäätöksen oikaisut koostuivat pelkästään erien uudelleen järjestämisestä, yhdistämisestä sekä nimeämisestä. Joitain uusia eriä lisättiin taseeseen ja tuloslaskelmaan oikaisun yhteydessä. Liitetietojen perusteella oikaisutarpeita ei ilmennyt, joten tilinpäätöksen muokkaaminen standardisoituun ja vertailukelpoiseen muotoon ei vaatinut suuria toimenpiteitä. Oikaisujen yhteydessä esitetyistä taulukoista on jätetty selkeämmän esittämisen vuoksi pois tyhjät erät.

9.1 Tuloslaskelman oikaisu

Taulukko 1 Oikaistu tuloslaskelma

Oikaistu tuloslaskelma	2021	2020	2019	2018
LIIVEVAIHTO	1431689,32	1456027,02	1489272,48	1990630,62
Liiketoiminnan muut tuotot	6290,86	13952,89	13701,12	22950,56
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	1437980,18	1469979,91	1502973,60	2013581,18
Ulkopuoliset palvelut	-2376,42	-784,73	-404,13	-1243,83
Henkilöstökulut	-1191438,56	-1249837,64	-1258016,96	-1688535,55
Liiketoiminnan muut kulut	-98232,60	-111924,55	-132200,38	-123455,51
KÄYTTÖKATE	146563,04	107432,99	112352,13	200346,29
Suunnitelman mukaiset poistot	-4576,31	-6101,75	-12802,32	-6336,00
LIIKETULOS	141986,73	101331,24	99549,81	194010,29
Muut korko- ja rahoitustuotot	177,48	177,14	431,76	396,38
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-4,47	0,00	-47,02	-152,63
Välittömät verot	-28431,95	-20161,66	-20309,97	-38855,21
NETTOTULOS	113727,79	81346,72	79624,58	155398,83
KOKONAISTULOS	113727,79	81346,72	79624,58	155398,83
Muut tuloksen oikaisut	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	113727,79	81346,72	79624,58	155398,83

Tilinpäätöksen standardointi tehtiin Yritystutkimus Ry:n kaavan mukaisesti (Yritystutkimus Ry 2017, 15). Ennen oikaisuprosessia tutkittiin tarkasti yrityksen tilinpäätösaineisto jokaiselta tilikaudelta. Oikaisun tarpeita ei kuitenkaan löytynyt. Liitetiedot eivät sisältäneet tietoa erien satunnaisuudesta, joten liiketoiminnan muut tuotot sekä kulut siirrettiin oikaistuun tuloslaskelmaan sellaisenaan. Tilinpäätösaineiston pohjalta ei pystytty tekemään johtopäätöksiä yrityksen omistajan roolista liiketoiminnassa. Lisätiedon puuttuessa laskennalliselle

palkkakorjaukselle ei löytynyt perusteita. Yrityksen poistoja ei tarvinnut oikaista, vaan ne olivat linjassa yrityksen pysyvien vastaavien määriin ja muutoksiin. Muutkaan oikaisut eivät olleet tarpeellisia tilinpäätösaineistosta saadun tiedon perusteella.

Oikaisu oli kokonaisuutena erien uudelleenjärjestelyä kaavan mukaisesti. Huomiona on kuitenkin nostettava 2021 tuloslaskelman virhe. 2021 tuloslaskelmassa tilikauden tulos on 630,44 euroa korkeampi kuin sen pitäisi olla tuloslaskelmaan merkittyjen erien perusteella. Ero muodostui erien liikevaihto ja liikevoitto välillä. Eroa ei korjattu oikaistuun tuloslaskelmaan, koska sen lopullinen vaikutus analyysiin on lähes merkityksetön.

9.2 Taseen oikaisu

OIKAISTU TASE VASTAAVAA	2021	2020	2019	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusteet	13728,92	18305,23	38406,98	19009,3	25345,3
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	13728,92	18305,23	38406,98	19009,3	25345,3
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	183559,9	143568,5	133482,1	167793,1	143029,7
Muut saamiset	520,81	23791,88	5689,23	9261,65	2282,93
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	184080,7	167360,4	139171,4	177054,8	145312,7
Rahat ja rahoitusarvopaperit	537623,8	380180,8	354942,9	415141	274823,1
VASTAAVAA YHTEENSÄ	735433,5	565846,5	532521,2	611205,1	445481,1
OIKAISTU TASE VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
Osakepääoma	9324	9324	9324	9324	9324
Muut rahastot	960,43	960,43	960,43	960,43	960,43
Kertyneet voittovarot	340446,1	289540,4	235976,8	163982,1	122796,3
Tilikauden tulos	113727,8	81346,72	79624,58	155398,8	97488,35
Taseen oma pääoma yhteensä	464458,3	381171,5	325885,8	329665,3	230569,1
VIERAS PÄÄOMA					
Ostovelat	29124,97	22218,93	25518,63	0	0
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	241850,2	162456	181116,8	281539,8	214912
Lyhytaikainen vieraspääoma yhteensä	270975,1	184674,9	206635,4	281539,8	214912
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	735433,5	565846,5	532521,2	611205,1	445481,1

Taulukko 3 Oikaistu tase

Oikaisut koostuvat vain lyhytaikaisten saamisten ja lyhytaikaisen vieraan pääoman erien yhdistämisestä. Taseen loppusummaan näillä muutoksilla ei ole vaikutusta. Liitetietojen perusteella oikaisutarpeita ei ilmennyt.

Yrityksen taseen vastaavaa-puoli koostuu vain aineellisista hyödykkeistä, lyhytaikaisista saamisista sekä rahat ja pankkisaamiset erästä. Vastattavaa- puoli koostuu omasta pääomasta ja lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta. Siirtosaamiset lisättiin oikaistun taseen erään muut saamiset. Oikaistun taseen erä muut korottomat lyhytaikaiset velat muodostuivat muiden velkojen ja siirtovelkojen yhdistämisestä. Näiden lisäksi yksittäiset erät ovat oikaistussa taseessa eri nimellä. Vararahasto on oikaistun taseen erässä muut rahastot.

10 Prosenttimuotoinen tilinpäätös ja trendianalyysi

Prosenttimuotoisessa tilinpäätöksessä ja trendianalyysissä taseen ja tuloslaskelman erät käsitellään merkittävät erät priorisoiden. Summamääräisesti vähemmän merkittävät erät jätetään pienemmälle huomiolle, vaikka prosentuaalinen vaihtelu olisikin kohtalaisen suurta. Varsinkin trendianalyysissä suhdelukujen heilahtelu voi näyttää merkittävältä, vaikka todellisuudessa

erän summat vaihtelevat vain todella pienillä euromääräisillä summilla. Prosenttimuotoisessa tilinpäätöksessä ja trendianalysissä käytetään oikaistua tilinpäätöstä erineen.

10.1 Prosenttimuotoinen tuloslaskelma

Prosenttimuotoisen tuloslaskelman tarkoituksena on antaa kuva yrityksen tuloslaskelman erien suhteesta liikevaihtoon. Liiketoiminnan volyymit saattavat vaihdella tarkkailuvuosina merkittävästikin. Tämän takia kuluerien suhteuttaminen yrityksen myyntiin kuvastaa paremmin mahdollisia muutoksia ja kehitystä yrityksen tuloslaskelmien erissä. Pelkkä euromääräisten, varsinaisen tuloslaskelman lukujen tarkistelu ei huomioi lukujen kehityksen suhteellista puolta. Tarkastelun tavoitteena on hahmottaa yrityksen liiketoiminnan kuluerien kehityksen suuntaa suhteessa liikevaihtoon.

Prosenttimuotoinen oikaistu tuloslaskelma	2021	2020	2019	2018
LIKEVAIHTO	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Liiketoiminnan muut tuotot	0,44%	0,96%	0,92%	1,15%
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	100,44%	100,96%	100,92%	101,15%
Ulkopuoliset palvelut	-0,17%	-0,05%	-0,03%	-0,06%
Henkilöstökulut	-83,22%	-85,84%	-84,47%	-84,82%
Liiketoiminnan muut kulut	-6,86%	-7,69%	-8,88%	-6,20%
KÄYTTÖKATE	10,24%	7,38%	7,54%	10,06%
Suunnitelman mukaiset poistot	-0,32%	-0,42%	-0,86%	-0,32%
LIIKETULOS	9,92%	6,96%	6,68%	9,75%
Muut korko- ja rahoitustuotot	0,01%	0,01%	0,03%	0,02%
Korkokulut ja muut rahoituskulut	0,00%	0,00%	0,00%	-0,01%
Välittömät verot	-1,99%	-1,38%	-1,36%	-1,95%
NETTOTULOS	7,94%	5,59%	5,35%	7,81%
KOKONAISTULOS	7,94%	5,59%	5,35%	7,81%
Muut tuloksen oikaisut	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
TILIKAUDEN TULOS	7,94%	5,59%	5,35%	7,81%

Taulukko 4 Prosenttimuotoinen tuloslaskelma

Yrityksen merkittävimmät kuluerät ovat henkilöstökustannukset ja liiketoiminnan muut kulut. Henkilöstökustannukset voidaan nähdä osittain kiinteinä ja osittain muuttuvina kustannuksina yrityksen liiketoiminnasta johtuen. Henkilöstövuokrauslalla henkilöstökulut ovat yrityksen suurin myyntiin suhteutettava menoerä, mutta myös oman henkilöstön kulut näkyvät samoilla riveillä tuloslaskelmassa. Suhteellisissa luvuissa ei ole tapahtunut henkilöstökulujen osalta merkittäviä muutoksia. Vaihtelua olisi voinut odottaa olevan enemmänkin, koska esimerkiksi liikevaihdon vaihtelun myötä oman henkilöstön kulujen osuuden suhteelliset muutokset saattaisivat hyvinkin näkyä kuluerän suhteellisena heilahteluna. Yritys on kuitenkin onnistunut pienentämään henkilöstökulujen suhteellista osuutta vertailujakson myyntirikkaimmasta vuodesta 2018. Vuoden 2021 henkilöstökuluprosentti onkin vertailujakson paras.

Liiketoiminnan muut kulut on toinen merkittävä yrityksen kuluerä, joka on vaihdellut tarkkailujakson aikana. Kuluerän vaihtelulle ei ole kuitenkaan helppoa löytää syytä tuntematta tarkemmin yrityksen kulurakennetta ja sen mahdollisia muutoksia. Myös muissa tuloslaskelman erissä oli pientä vaihtelua, mutta liikevaihtoon suhteutettu vaihteluväli pysyi niissä alle 1 % rajan. Kokonaisvaltaisesti yrityksen kuluerien kehitys on ollut positiivista ja sopeutuvaa, koska laskevasta liikevaihdosta huolimatta vertailujakson paras suhteellinen tulos saavutettiin vuonna 2021.

10.2 Tuloslaskelman trendianalyysi

Trendianalyysissä tarkistellaan yrityksen tuloslaskelman eriä suhteessa tarkkailujakson ensimmäiseen vuoteen 2018. Suhteellisen vertailun tarkoituksena on kuvata yrityksen tuloslaskelman erien kehitystä vertailuvuodesta. Vertailuvuosi 2018 on liikevaihdon näkökulmasta tarkkailujakson paras.

Trendianalyysi oikaistu tuloslaskelma	2021	2020	2019	2018
LIIVEVAIHTO	71,9%	73,1%	74,8%	100,0%
Liiketoiminnan muut tuotot	27,4%	60,8%	59,7%	100,0%
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	71,4%	73,0%	74,6%	100,0%
Ulkopuoliset palvelut	191,1%	63,1%	32,5%	100,0%
Henkilöstökulut	70,6%	74,0%	74,5%	100,0%
Liiketoiminnan muut kulut	79,6%	90,7%	107,1%	100,0%
KÄYTTÖKATE	73,2%	53,6%	56,1%	100,0%
Suunnitelman mukaiset poistot	72,2%	96,3%	202,1%	100,0%
LIIKETULOS	73,2%	52,2%	51,3%	100,0%
Muut korko- ja rahoitustuotot	44,8%	44,7%	108,9%	100,0%
Korkokulut ja muut rahoituskulut	2,9%	0,0%	30,8%	100,0%
Välittömät verot	73,2%	51,9%	52,3%	100,0%
NETTOTULOS	73,2%	52,3%	51,2%	100,0%
KOKONAISTULOS	73,2%	52,3%	51,2%	100,0%
Muut tuloksen oikaisut	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
TILIKAUDEN TULOS	73,2%	52,3%	51,2%	100,0%

Taulukko 5 Tuloslaskelman trendianalyysi

Yrityksen liikevaihdon kehitys on ollut negatiivinen tarkkailujakson aikana. Vuoden 2018 ja 2019 välisen suuren muutoksen jälkeen lasku hidastui merkittävästi. 2021 vuoden 72 % suhteellinen luku vertailuvuoden liikevaihtoon kertoo merkittävästä negatiivisesta kehityksestä. Liiketoiminnan muut tuotot ovat laskeneet reilusti suhteessa vertailuvuoteen. Kyseinen erä on summamääräisesti kuitenkin liikevaihtoa vähemmän merkityksellinen.

Liiketoiminnan muut kulut ovat kasvaneet vuodesta 2018 vuoteen 2019, jonka jälkeen kulut ovat alentuneet suhteessa vertailuvuoteen. Kulueraan liiketoiminnan muut kulut eivät ole suoraan verrannollinen liikevaihtoon. Laskevan liikevaihdon myötä myös kuluerien on laskettava, jotta yritys pystyy ylläpitämään kannattavuuttaan. Enemmän kiinteäksi luokiteltavan kulueraan lasku voidaan tulkita sopeutumiseksi myynnin laskevaan trendiin. Laskeva trendi on havaittavissa tilikauden 2019 nousun jälkeen. Henkilöstökulujen suhdeluku on liikevaihtoa vastaava vertailujakson aikana. Henkilöstökulut ovat laskeneet 70,6 prosenttiin vertailuvuodesta, mikä on liikevaihdon laskua hieman suurempaa. Liikevaihdolla ja henkilöstökuluilla on toimialalla selkeä suhde, mutta vain vuokrattavat työvoimaa voidaan pitää muuttuvana kustannuksena. Jonkinlaista sopeutumista ja tehostumista on havaittavissa myös tämän kulueraan kohdalla. Poistojen määrässä on pieni piikki vuonna 2019, joka selittyy kyseisen tilikauden tase-erän koneet ja kalusto korkeammalla arvolla. Liikevaihdon kulueraa nopeampi lasku näkyy tilikauden tuloksissa vuosina 2019 ja 2020.

10.3 Prosenttimuotoinen tase

PROSENTTIMUOTOINEN OIKAISTU TASE VASTAAVAA	2021	2020	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusteet	1,9%	3,2%	7,2%	3,1%
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1,9%	3,2%	7,2%	3,1%
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	25,0%	25,4%	25,1%	27,5%
Muut saamiset	0,1%	4,2%	1,1%	1,5%
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	25,0%	29,6%	26,1%	29,0%
Rahat ja rahoitusarvopaperit	73,1%	67,2%	66,7%	67,9%
VASTAAVAA YHTEENSÄ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
PROSENTTIMUOTOINEN OIKAISTU TASE VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	1,3%	1,6%	1,8%	1,5%
Muut rahastot	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%
Kertyneet voittovarot	46,3%	51,2%	44,3%	26,8%
Tilikauden tulos	15,5%	14,4%	15,0%	25,4%
Taseen oma pääoma yhteensä	63,2%	67,4%	61,2%	53,9%
VIERAS PÄÄOMA				
Ostovelat	4,0%	3,9%	4,8%	0,0%
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	32,9%	28,7%	34,0%	46,1%
Lyhytaikainen vieraspääoma yhteensä	36,8%	32,6%	38,8%	46,1%
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Taulukko 6 Prosenttimuotoinen tase

Yrityksen oikaistun taseen vastaavaa puoli koostuu pääasiassa lyhytaikaisista saamisista sekä rahat ja rahoitusarvopaperit erästä (yrityksen kohdalla vain oikaisemattoman taseen rahat ja

pankkisaamiset). Myyntisaamiset ovat tarkkailujakson suurin saamiserä jatkuvalla yli 25 % osuudella. Muut saamiset vaihtelevat 0,1 % ja 4,2 % välillä. Rahat ja rahoitusarvopaperit on 73,1 % taseen loppusummasta vuonna 2021. Edeltävien vuosien noin 67 prosenttiin on siis kasvua. Aineellisten hyödykkeiden määrä on prosentuaalisesti pieni taseen loppusummiin verrattaessa. Vaihtelu johtuu investoinneista, poistoista ja investointien myynneistä (2019 ja 2020 välinen pudotus arvossa ei johdu pelkistä poistoista). Uusia investointeja ei olla tehty vuoden 2019 jälkeen. Vastaavaa-puoli koostuu lähes täysin saamisista sekä rahavaroista. Muutokset tilikausien välillä ovat melko pieniä.

Oikaistun taseen vastattavaa- puoli koostuu omasta pääomasta, jonka osakepääoman sekä muiden rahastojen summat eivät vaihtele kausien välillä. Pientä suhdelukujen muutosta kuitenkin aiheuttaa taseen loppusumman vaihtelut. Oma pääoma koostuu suurelta osin aiempien kausien kertyneistä voittovaroista ja tilikauden tuloksista. Oman pääoman määrä tai omavaraisuusaste on kasvanut tasaisesti suhteessa taseenloppusummaan kolmen ensimmäisen tarkastelujakson kauden aikana. Oman pääoman suhde taseen loppusummaan on kuitenkin hieman heikentynyt 2020 ja 2021 tilikausia verrattaessa. Vieraspääoma koostuu ostovelosta ja muusta korottomasta lyhytaikaisesta velasta, joiden suhde on muuttunut samaan tahtiin kuin oman pääoman suhde taseen loppusummaan. Vieraanpääoman suhteellinen määrä on laskenut 2018, 2019 ja 2020 vuosina. Viimeisen tilikauden 2021 kohdalla vieraan ja oman pääoman suhde on heikentynyt hieman vuoteen 2020 verrattaessa. Oman ja vieraan pääoman suhteet ovat kuitenkin äärimmäisen hyvällä tasolla. Ostovelkojen kasvu selittyy todennäköisesti vuoden 2019 investoinneilla.

10.4 Taseen trendianalyysi

TRENDIANALYYSI OIKAISTU TASE VASTAAVAA	2021	2020	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusteet	72%	96%	202%	100%
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	72%	96%	202%	100%
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	109%	86%	80%	100%
Muut saamiset	6%	257%	61%	100%
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	104%	95%	79%	100%
Rahat ja rahoitusarvopaperit	130%	92%	85%	100%
VASTAAVAA YHTEENSÄ	120%	93%	87%	100%
TRENDIANALYYSI OIKAISTU TASE VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	100%	100%	100%	100%
Muut rahastot	100%	100%	100%	100%
Kertyneet voittovarot	208%	177%	144%	100%
Tilikauden tulos	73%	52%	51%	100%
Taseen oma pääoma yhteensä	141%	116%	99%	100%
VIERAS PÄÄOMA				
Ostovelat				
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	86%	58%	64%	100%
Lyhytaikainen vieraspääoma yhteensä	96%	66%	73%	100%
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	120%	93%	87%	100%

Taulukko 7 Taseen trendianalyysi

Taseen trendianalyysin perusteella voidaan todeta, että yrityksen rahavarojen määrä on kasvanut tarkkailujakson aikana. Rahavirrat ovat tarkemmassa tarkastelussa kassavirtalaskelmassa. Tilikauden päättymisen hetkellä lyhytaikaiset velat, lyhytaikaiset saamiset ja rahavarat ovat kokonaisuus, joita ei kannata tarkastella vain yksittäisinä erinä. Esimerkiksi erän rahat ja rahoitusarvopaperit pienentyminen vuodesta 2018 vuoteen 2019 selittyy osingonmaksujen sekä omien osinkojen hankinnan lisäksi 2018 tilinpäätöksen lyhytaikaisia saatavia reilumalla lyhytaikaisen vieraan pääoman määrällä. Myös investoinneilla on vaikutusta asiaan. Seuraavalle tilikaudelle maksettavaksi jäävä saamisia suurempi erä näkyy seuraavan tilikauden kassavarojen vähenemisenä. Koska yrityksen koko tase koostuu suurelta osin vaihtuvista vastaavista ja lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta, niin tasearvojen ja taseen loppusummankin heilahtelu on odotettavaa. Liiketoiminnan muodon takia esimerkiksi päättyneen tilikauden suuri liikevaihto tarkoittaa myös suhteellista menoäämää (lomapalkat ynnä muuta), joka näkyy vasta tulevan kauden kassassa. Taseen loppusumman pieneneminen velan maksun kustannuksella ei ole negatiivinen asia, joten arvoja on seurattava kokonaisuutena pelkästään

yksittäisten suhteiden sijaan. Lukuihin vaikuttaa merkittävästi tilinpäätöshetken tilanne. On kuitenkin huomioida suhteiden vaikutus muun muassa maksukykyyn ja kassavirtoihin.

Yleisellä tasolla yrityksen taseen rakenne on parantunut vertailuvuodesta 2018 vuoteen 2021. Taseen loppusumma on kasvanut ja kuten prosenttimuotoisen taseen perusteella voidaan todeta, niin kehitys taseen loppusummassa ei ole tullut oman ja vieraanpääoman suhteen heikkenemisellä - vaan päinvastoin. Vertailukohteena on tarkkailujakson myynniltään suurin tilikausi, jolla on vaikutusta myös tasearvoihin. Merkittävien erien kehitys on kuitenkin positiivista vuonna 2021, kahden arvoiltaan hieman heikomman tilikauden jälkeen. 2018 ja 2021 välisessä vertailussa velat ovat vähentyneet ja rahavarat kasvaneet. Kertyneet voittovarot ja rahavarat ovat kasvaneet reilusti vertailujakson aikana, joten myös isommat osingonmaksut onnistuvat vaarantamatta maksukykyä.

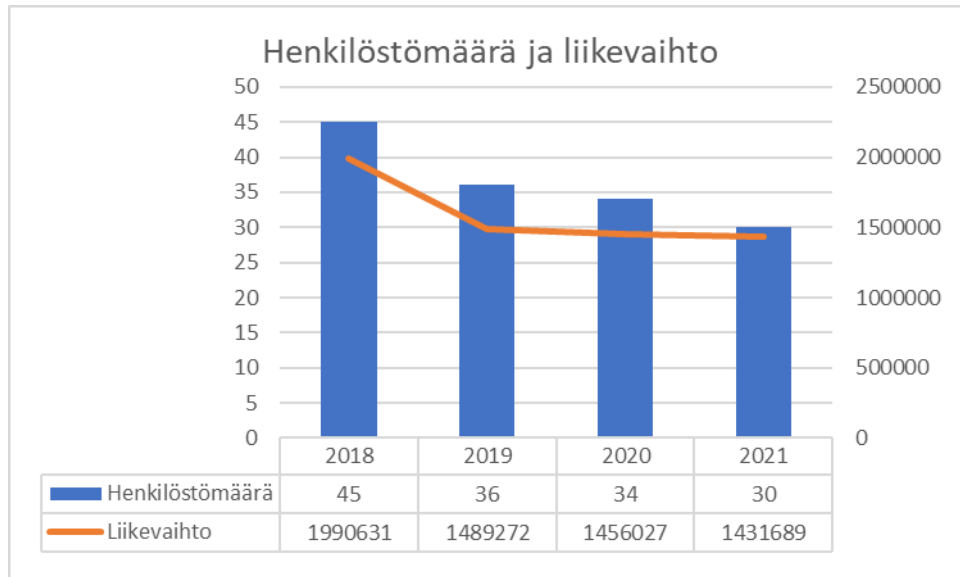
11 Tunnuslukuanalyysi

Tunnuslukuanalyysissä yrityksen oikaistuista tilinpäätöksistä laskettuja tunnuslukuja vertaillaan yrityksen aiempien tilikausien vastaaviin, Finnveran toimialakohtaisiin tilinpäätöstilastoihin (liite 4) sekä tunnuslukujen ohjearvoihin. Toimialavertailua hyödynnetään tunnuslukuanalyysissä vain, jos vastaava tunnusluku sisältyy Finnveran tilinpäätöstilastoihin. Myös tunnuslukujen ohjearvojen käyttö riippuu tunnusluvusta. Analyysin tarkoitus on hahmottaa yrityksen oman liiketoiminnan kehitystä suhteessa sen historiaan ja toimialaan. Ohjearvot ja toimialakohtaiset arvot vertailukohteena tukevat yrityksen taloudellisen aseman määrittystä ja analysointia. Tunnuslukuanalyysin avulla tutkitaan yrityksen kannattavuutta, maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta. Tämän lisäksi yrityksen liiketoiminnan kehityksen ja tuottavuuden kuvaamiseksi analyysissä on mukana henkilöstömäärä, liikevaihto ja niiden välinen suhde. Liiketoiminnan kehityksen kuvaamiseksi analyysissä on käytetty pääasiassa neljän vuoden tilinpäätöstietoja. Joissakin tunnusluvuissa on hyödynnetty myös oikaistun taseen vuoden 2017 eriä. Ne eivät kuitenkaan ole mukana analyysissä muuta kuin yksittäisissä tunnusluvuissa, joissa jakajana on käytetty oikaistun taseen arvoa keskimäärin tilikauden aikana.

Toimialalla on myös Finnveran tilastojen mukaan vaihtelua vertailuvuosien välillä useissa tunnusluvuissa. Erot voivat olla myös suuria. Työvoiman vuokraus on ala, jolla toimivien yritysten liikevaihdon tai tunnusluvuilla mitattujen taloudellisten muutoksien juurisyytä voi olla monia. Talouden suhdanteet vaikuttavat toki lähes jokaiseen toimialaan, mutta työvoimaa voidaan vuokrata alalle kuin alalle. Analysoitavan yrityksen liiketoiminta on keskittynyt asiakaskaisiin, jotka toimivat teollisuuden alalla. 2019 tilinpäätöksen tiedoissa mainittiin hallituksen huoli alkavan koronapandemian vaikutuksista asiakastyön vähenemiseen toimitusongelmien takia. Suurimmat muutokset liikevaihdossa tapahtuivat asiakkaan kohdalla kuitenkin jo ennen koronan vaikutuksia. Koronan merkittävää vaikutusta ei pysty suoraan näkemään yrityksen

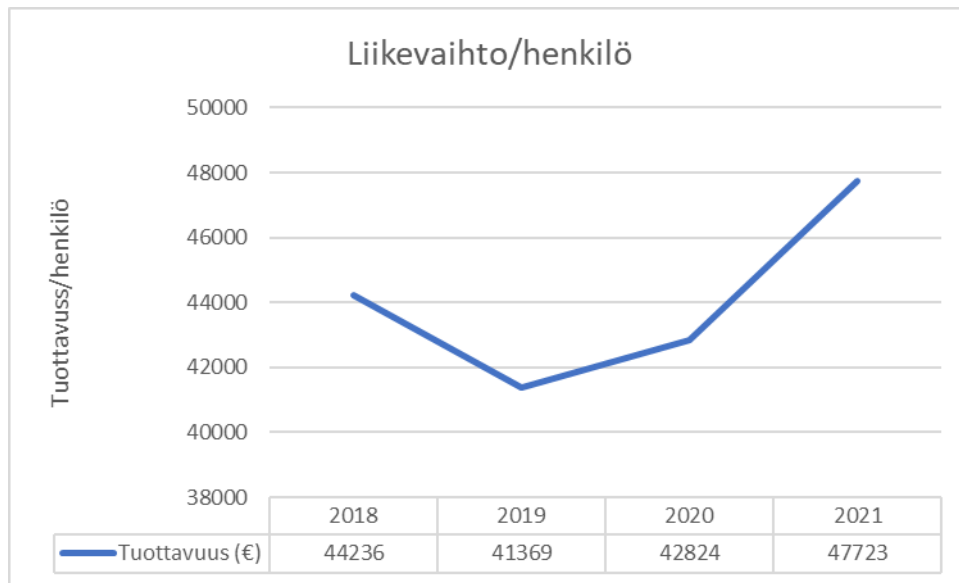
tilinpäätöksistä. Pitäisin alaa kuitenkin melko sopeutumiskykyisenä volyymien vaihteluihin. Tähän vaikuttaa kuitenkin merkittävästi yritysten pääomarakenne rahoituskulut ja kiinteiden kustannusten määrä.

11.1 Liikevaihto ja henkilöstön tuottavuus

Kaavio 1 Henkilöstömäärä ja liikevaihto

Yrityksen liikevaihdon kehitys on ollut laskusuuntainen. Vertailuvuosista 2018 vuoden liikevaihto oli poikkeuksellisen korkea muihin tilikausiin verrattuna. Toimialan takia yrityksen liikevaihto on laajalti verrannollinen henkilöstömäärään, jonka muutokset näkyvät myös yrityksen liikevaihdossa. Vuosien 2019 ja 2021 välillä liikevaihdon lasku on ollut maltillisempaa. Vertailuvuosien aikana yrityksen liikevaihto ja henkilöstömäärä ovat laskeneet merkittävästi. Yrityksen liiketoiminnan volyymit ovat laskusuuntaisia.

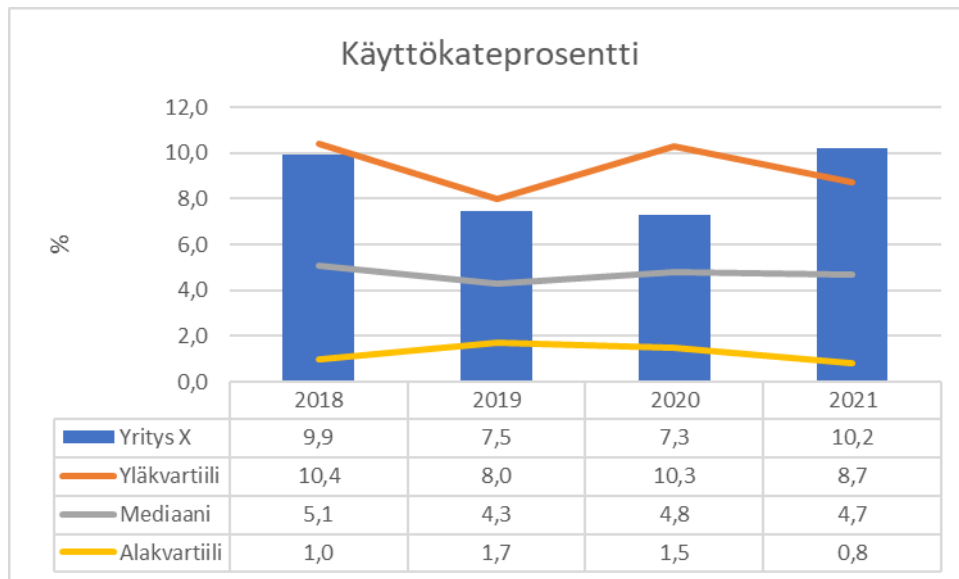
Kaavio 2 Liikevaihto/henkilö

Henkilöstön määrän ja liikevaihdon suhteet eivät ole kehittyneet täysin lineaarisesti. Liikevaihdon ja henkilöstömäärän vähentyessä viimeisen tilikauden 2021 liikevaihdon ja henkilöstön suhde on seurantajakson paras. Keskimmäiset tilikaudet 2019 ja 2020 saavat tässä vertailussa huonoimmat arvot. Arvojen muutokset kuvaavat yrityksen henkilöstön tehokkuuden ja tuottavuuden muutosta. Viimeisen tilikauden perusteella voidaan todeta, että yritys on sopeutunut laskevaan liikevaihtoon hyvin. Tämä selittyy todennäköisesti oman henkilöstön tehokkuuden parantamisella tai vuokrattavan henkilöstön työn katteen paranemisella. Henkilöstökulujen suhdetta liikevaihtoon avattiin prosenttimuotoisen tuloslaskelman yhteydessä. Erot henkilöstökuluprosentissa eivät olleet merkittäviä, mutta myös ne olivat vuonna 2021 pienimmät suhteessa liikevaihtoon, joten toiminnan tehostuminen tai katetuoton paraneminen näkyvät myös kyseisellä mittarilla tarkastellessa. Kuitenkin yrityksen liikevaihdon parantuessa suhteessa henkilöstön määrään ovat myös henkilöstökulut kasvaneet.

11.2 Kannattavuuden tunnusluvut

Analyysin kannattavuuden tunnusluvuiksi valikoituivat erilaiset voittoprosentit sekä pääoman tuottoprosentit. Liiketoiminnan tulos on luonnollisesti tärkein kannattavuuden mittari, mutta tunnuslukuanalyysin tarkoituksena on vertailla suhteellisia lukuja toimialaan, yrityksen aiempiin tilikausiin ja tapauskohtaisesti myös ohjearvoihin. Voittoprosenttien analyysi jätettiin vähäisempien vertailukohteiden takia vähemmälle huomiolle prosenttimuotoisessa tuloslaskelmassa.

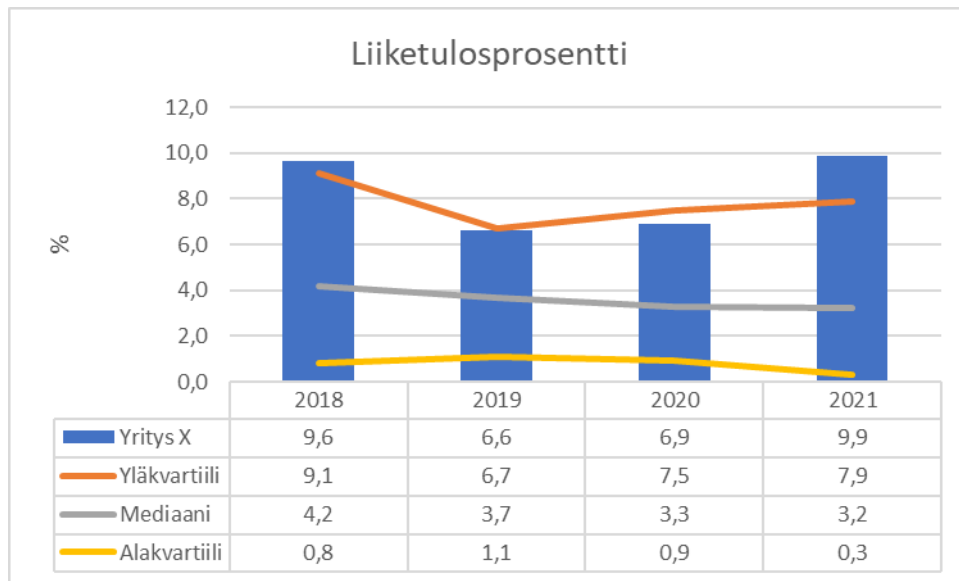
11.2.1 Käyttökateprosentti

Kaavio 3 Käyttökateprosentti

Analysoitavan yrityksen käyttökateprosentissa on ollut hieman vaihtelua 2018-2021 vuosien välillä. Vaihteluväli on noin 3 % suuruisista parhaan ja heikoimman vuoden välillä. 2018 vuoden jälkeen prosentti oli laskusuuntainen, kun taas 2021 tilikaudella käyttökateprosentti oli vertailujakson parhaalla tasolla. Toimialaan vertailtaessa tunnusluvun arvot sijoittuvat vuonna 2021 toimialan kärkineljänneeseen. Vuosina 2018-2020 toimialavertailussa tunnusluvun arvot sijoittuvat mediaanin ja yläkvartiilin väliin, kuitenkin lähemmäksi yläkvartiilin arvoa. Tunnusluvun arvot ovat toimialaan verrattaessa melko hyviä. Käyttökate saattaa vaihdella yritysten välillä riippuen esimerkiksi vuokrataanko vai omistetaanko toimitiloja. Vuokramenot ovat liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvä erä, joka heikentää käyttökateprosenttiä yrityksillä, jotka eivät toimitiloihin omista. Analysoitavan yrityksen kohdalla taseen pysyvien vastaavien perusteella toimitilat on vuokrattu, joten tässä tunnusluvussa arvo heikkenee suhteessa toimittajansa omistaviin yrityksiin. Tunnuslukua ei verrata yleisiin ohjeistuksiin.

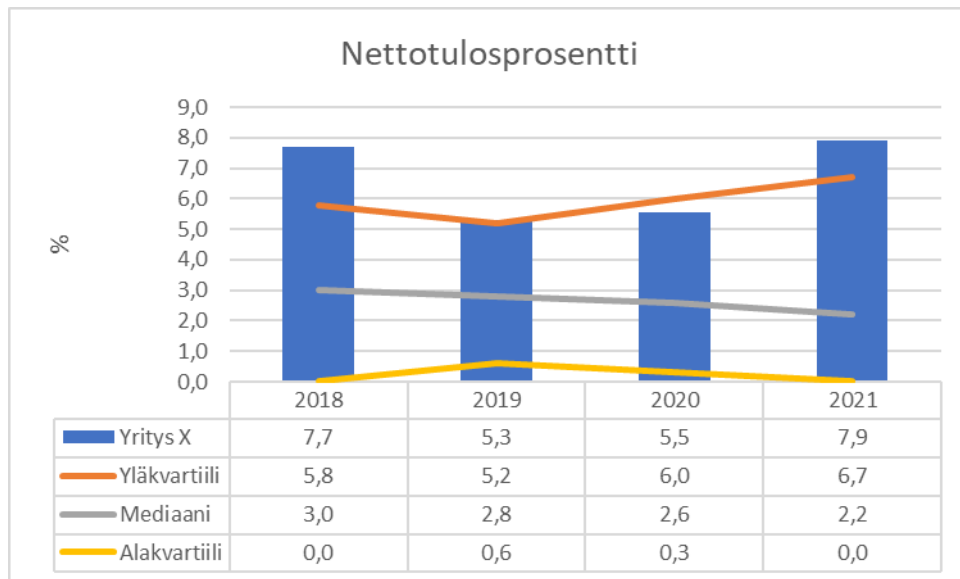
11.2.2 Liiketusprosentti

Kaavio 4 Liiketusprosentti

Yrityksen liiketusprosentit ovat lähellä käyttökateprosentteja vertailujakson aikana. Tämä johtuu yrityksen taseesta ja pysyvien vastaavien pienestä määrästä. Poistojen määrät ovat tämän takia myös pieniä. Poistojen vaikutus kuitenkin näkyy eniten vuoden 2019 arvossa, jolloin myös yrityksen pysyvien vastaavien määrä oli verrattaen suuri. Toimialaan vertailtaessa tunnusluvun arvot ovat käyttökateprosenttia paremmat. Vuosina 2018 ja 2021 arvot ovat toimialan parhaassa neljänneksessä, kun taas vuosina 2019 ja 2020 arvot ovat hieman yläkvartiilin alapuolella. Yritystutkimus Ry:n ohjearvojen mukaan (Yritystutkimus Ry 2017, 65) yrityksen liiketusprosentti on yleisesti tyydyttävällä tasolla (5-10%) ja tarkasteluvuosina 2018 ja 2021 lähellä hyvän ohjearvon 10%:n rajaa.

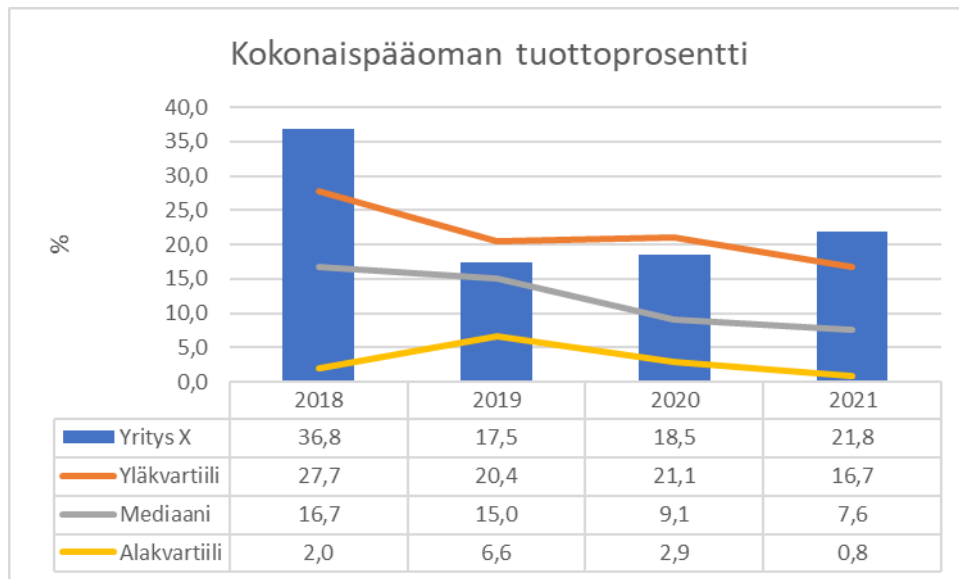
11.2.3 Nettotulosprosentti

Kaavio 5 Nettotulosprosentti

Yrityksen nettotulosprosentissa on samaa vaihtelua vertailuvuosien välillä kuin muissakin voittoprosenteissa. Tilikausina 2018 sekä 2021 prosentit ovat parhaat, kun taas vuosien 2019 ja 2020 arvot ovat hieman heikkomat. Toimialaan verrattaessa prosentit ovat vuosina 2018, 2019 ja 2021 toimialan parhaalla neljänneksellä. Vain vuonna 2020 yritys jää hieman yläkvartiilin alapuolelle. Voittoprosentteihin vaikuttavat yrityksen pääomarakenne ja tasearvot. Yrityksellä ei ole pitkäaikaista vierasta pääomaa, joten korkokulut ovat pieniä. Rahoituskuluista ja poistoista johtuvaa liikeytulosprosentin tai nettotulosprosentin heikkenemistä suhteessa käyttökateprosenttiin ei juurikaan ole. Yrityksen voittoprosentit paranevat tämän takia tuloslaskelman alemmilla tulosriveillä suhteessa toimialaan. Positiivinen nettotulos on itsessään tärkeä kannattavuuden mittari.

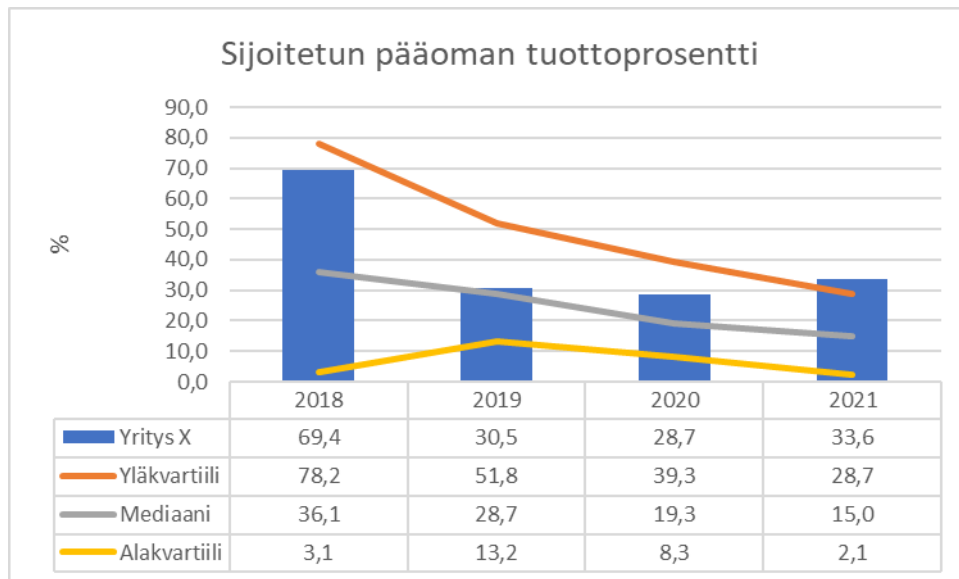
11.2.4 Kokonaispääoman tuotto prosentti

Kaavio 6 Kokonaispääoman tuotto prosentti

Yrityksen kokonaispääoman tuotto prosentti oli korkeimmillaan vuosina 2018 (36 %) sekä 2021 (21,8 %) ja heikoimmillaan vuosina 2019 (17,5 %) sekä 2020 (18,5%). Vaihteluun vaikuttaa sekä yrityksen tasearvon että nettotuloksien vaihtelu. Vuoden 2018 tuotto prosentti oli huipussaan, koska samana vuonna saavutettiin paras nettotulos tilikauden keskimääräisen tasearvon ollessa vertailujakson matalin. Tulokset vuosina 2019 ja 2020 olivat selkeästi heikommät suhteessa samanaikaisesti kasvaneeseen tasearvoon. Vuonna 2021 tuotto prosenttin arvo oli aiempaa kahta vuotta korkeampi huolimatta vertailujakson korkeimmasta tasearvosta. Toimialaan vertailtaessa tilikaudet 2018 sekä 2021 olivat parhaassa neljänneksessä ja tilikausien 2019 ja 2020 tuotto prosentit jäivät hieman yläkvartiilin alle. Luvut ovat merkittävästi ohjearvojen hyvän rajan (10 %) yläpuolella (Alma Talent 2023a). Toimialojen välisen vaihtelun takia ohjearvot eivät ole välttämättä yleispäteviä.

11.2.5 Oman ja sijoitetun pääoman tuotto prosentti

Kaavio 7 Sijoitetun pääoman tuotto prosentti

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti ei huomioi laskentakaavassaan yritysten lyhytaikaista korotonta vierasta pääomaa. Sillä analysoidun yrityksen vastattavaa-puolen tasearvo koostuu omasta pääomasta ja lyhytaikaisesta korottomasta vierasta pääomasta, niin tuotto prosentti saa selkeästi korkeamman arvon kuin kokonaispääoman tuotto prosentti. Tuotto prosentti vaihtelu vertailujakson aikana noudattaa kuitenkin samankaltaista trendiä kuin kokonaispääoman tuotto prosenttinkin. Vertailtaessa toimialaan luvut ovat kuitenkin selvästi heikompia. Tämän perusteella voidaan tulkita, että koroton lyhytaikainen vieraspääoma on toimialalla yleisesti erittäin suuri suhteessa tasearvoon. Sijoitetun pääoman tuotossa analysoidun yrityksen 2021 vuoden prosentti on ainoastaan yläkvartiilin yläpuolella. Muina vuosina jäädyän jopa selvästi sen alapuolelle. Sijoitetun pääoman tuotto on pienentynyt yrityksellä kasvavasta keksimääräisestä tasearvosta ja heikkenevistä tuloksista johtuen. Tämä korostuu heikompien tulosten vuosina 2019 ja 2020. Yrityksen sijoitetun pääoman arvot ovat kuitenkin erinomaisella tasolla (yli 15%) verrattaessa Alma talentin tunnuslukuoppaan (Alma Talent 2023b) ohjearvoihin. Ohjearvoon vertailtaessa on kuitenkin huomioita yrityksen pienen tasearvon ja pääomarakenteen merkitys. Pienelläkin nettotuloksella voidaan saavuttaa korkeat tunnusluvun arvot, jos tasearvo ilman lyhytaikaista velkaa on matala.

Oman pääoman tuotto prosentit ovat identtiset verrattaessa sijoitetun pääoman tuotto prosentteihin. Analysoidun yrityksellä ei ole korollista vierasta pääomaa, joten jakaja koostuu molemmissa tunnusluvuissa vain tilikauden keskimääräisestä omasta pääomasta. Alma talentin (Alma Talent 2023c) ohjearvojen mukaan pääoman tuotto prosentti saa erinomaisen arvon (yli 20%), joka ylittyy vertailujakson jokaisella tilikaudella selkeästi Vertailua tehdessä tulee

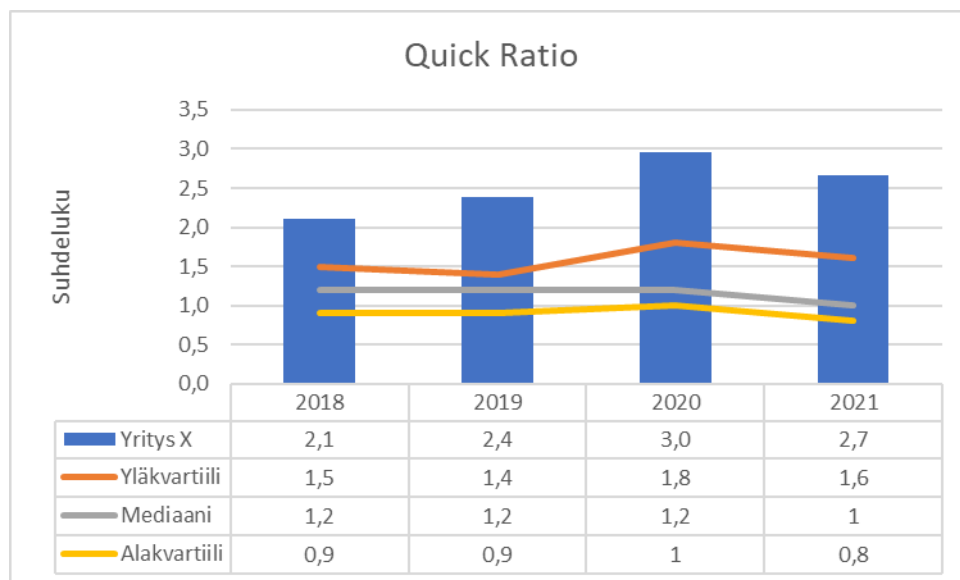
huomioida samat asiat kuin sijoitetun pääoman tuotto prosentissakin. Oman pääoman tuotto prosentti kertoo kuinka paljon osakkeenomistajat saavat tuottoa liiketoimintaan sidotulle pääomalle. Liiketoiminnan tuottojen pysyessä samalla tasolla ja liiketoimintaan sidotun oman pääoman noustessa tämän tunnusluvun arvot tulevat tulevaisuudessa laskemaan.

11.3 Maksuvalmiuden tunnusluvut

Maksuvalmiuden tunnusluvut mittaavat yrityksen likviditeettiä ja kykyä suoriutua lyhytaikaisista velvoitteistaan omalla rahoitusomaisuudellaan. Analysoitavan yrityksen taserakenteen takia vaihto-omaisuus eriä sisältävää current ratiota ei hyödynnetä analyysissä. Yrityksellä ei ole taseessaan vaihto-omaisuutta, joten kyseisen tunnusluvun arvot vastaavat quick ratiota, joka toimii tutkittavan yrityksen kohdalla parempana maksuvalmiuden mittarina.

Tehokkuutta enemmän mittaavat myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoajat on jätetty pois analyysistä. Näille tunnusluvuille on vaikea löytää vertailuarvoja muualta kuin toisistaan. Tutkittavan yrityksen liiketoiminta ei ole ostoperusteista, joten ostovelat ovat taseessa pieniä eriä. Ilman päteviä vertailuarvoja näiden laskenta ei rikastuta analyysiä. Lisätietoa yrityksen maksuvalmiudesta ja tulorahoituksen riittävydestä tarjoaa kassavirtalaskelma.

Quick ratio

Kaavio 8 Quick Ratio

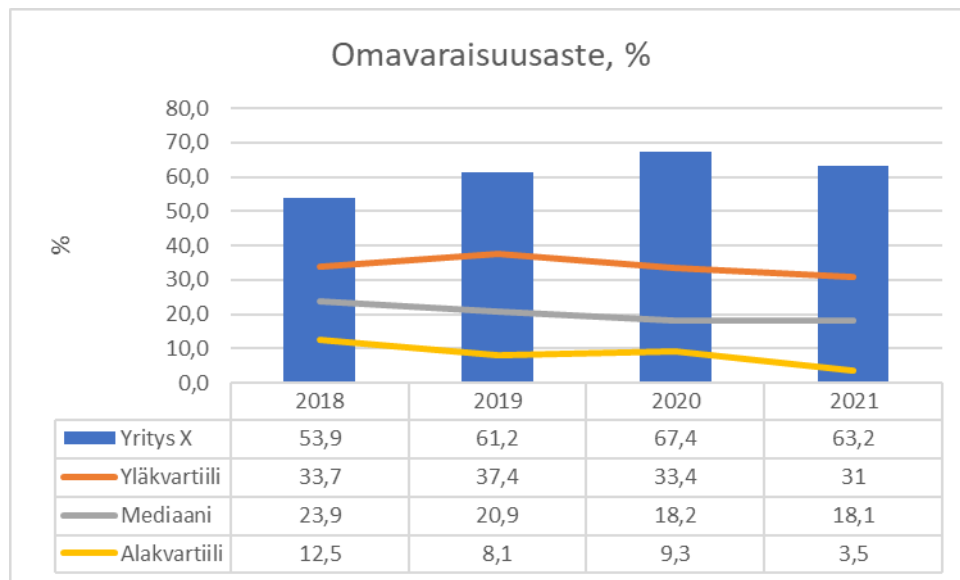
Yrityksen quick ratio- arvot ovat koko seurantajakson ajan erittäin korkeat. Lyhytaikaiset velat ovat siis merkittävästi rahoitusomaisuutta pienemmät. Verrattaessa toimialaan arvot ovat selkeästi yläkvartiilin yläpuolella jokaisella tilikaudella. Yrityksen maksuvalmius on tällä mittarilla tarkastellessa äärimmäisen hyvä. Koska yrityksen taseessa rahavarojen osuus

rahoitusomaisuudesta on prosentuaalisesti suuri, niin maksuvalmius on hyvällä tasolla pelkäämään likvidein rahoitusomaisuus huomioiden. Alma Talentin tunnuslukuoppaan ohjearvojen mukaan kaikki suhdeluvun 1,5 ylittävät arvot tunnusluvulla Quick ratio ovat hyviä (Alma Talent 2023d). Pohtia voi kuitenkin myös hyvän ylärajaa ja esim. vaihtoehtoisten sijoitusmuotojen harkitsemista, kun kassavarat ja lyhytaikaiset saamiset ylittävät merkittävästi lyhytaikaisen vieraan pääoman määrän.

11.4 Vakavaraisuuden tunnusluvut

Vakavaraisuuden mittaamiseksi luotujen tunnuslukujen hyödyntäminen kohdeyrityksen analysoinnissa ei tuo merkittävää lisäarvoa analyysille, koska yrityksellä ei ole pitkäaikaista velkaa ja tästä johtuvaa rahoituskulu- tai lyhennysrasitetta. Vakavaraisuus mittaa yrityksen kykyä suoriutua pitkäaikaisista velvoitteistaan. Yrityksellä ei ole pitkäaikaisesta velasta johtuvia velvoitteita. Vieras pääoma koostuu lyhytaikaisista velvoitteista, joita tarkistellaan enemmän maksukykyosuudessa ja kassavirtalaskelmassa. Vakavaraisuus on yrityksellä erinomaisella tasolla. Rahoitusrakennetta mittaavien tunnuslukujen vertailu toimialaan voi kuitenkin tarjota pienen lisäarvon analyysille, joten vakavaraisuutta mittaavista tunnusluvuista vain Finnveran toimialakohtaisiin tilinpäätöstietoihin sisältyvä omavaraisuusaste on mukana analyysissä.

Omavaraisuusaste

Kaavio 9 Omavaraisuusaste, %

Yrityksen omavaraisuutta avattiin jo hieman prosenttimuotoisen taseen ja trendianalyysin yhteydessä. Kyseinen tunnusluku mittaa taseen oman pääoman ja taseen loppusumman suhdetta. Analysoitavan yrityksen omavaraisuus on huippuarvoissaan. Kuten aiemmin todettiin, niin yrityksellä ei ole pitkäaikaista velkaa, joten taseen loppusumman vieraan pääoman osuus

koostuu vain lyhytaikaisista korottomista veloista. Yrityksen omavaraisuus on ollut vertailujakson kolme viimeistä vuotta yli 60 %. Tässä on ollut kasvua, koska yrityksen tilikauden tuloksien ja maksettujen osinkojen erotus on kasvattanut tasearvoa suhteellisesti enemmän kuin velka. Poikkeuksena tässä tilikausi 2021, jolloin prosentti oli hieman edellistä tilikautta pienempi. Toimialaan verrattaessa arvot ovat selvästi yläkvartiilin yläpuolella. Omavaraisuus ylittää jokaisella tilikaudella Alma talentin tunnuslukuoppaan erinomaisen ohjearvon (50%) rajan (Alma Talent 2023e).

12 Kassavirtalaskelma

Kassavirtalaskelma	2021	2020	2019	2018
Liiketulos	141986,7	101331,2	99549,81	194010,3
+Poistot	4576,31	6101,75	12802,32	6336
=Käyttökate	146563	107433	112352,1	200346,3
-/+ Toiminnallisen käyttöpääoman lisäys/vähennys	69579,9	-50149,5	-37020,9	34885,63
+/- Pakollisten varausten lisäys/vähennys	0	0	0	0
=Toimintajäämä	216142,9	57283,46	75331,22	235231,9
+Rahoitustuotot	177,48	177,14	431,76	396,38
-Rahoituskulut	-4,47	0	-47,02	-152,63
-Verot	-28432	-20161,7	-20310	-38855,2
+/- Satunnaiset tuotot/kulut	0	0	0	0
=Rahoitusjäämä	187884	37298,94	55405,99	196620,5
-/+ Investeoinnit (netto)	0	14000	-32200	0
-/+ Sijoitusten pitkäaikaisten saamisten lis/väh	0	0	0	0
=Investointijäämä	187884	51298,94	23205,99	196620,5
+/-Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys/vähennys	0	0	0	0
+/- Lyhytaikaisen korollisen vieraanpääoman lisäys/vähennys	0	0	0	0
+/- Pääomallainojen lisäys/vähennys	0	0	0	0
+/- Oman pääoman maksullinen lis/väh (pl. osingonjako)	0	0	-57092,1	-37927,6
- Osiingonjako/yksityiskäyttö	-30441	-26061	-26312	-18375
-/+ Lainasaamisten lisäys/vähennys	0	0	0	0
=Rahavarojen muutos	157443	25237,94	-60198,1	140317,9
+Rahavarat tilikauden alussa	380180,8	354942,9	415141	274823,1
-Rahavarat tilikauden lopussa	-537624	-380181	-354943	-415141
=0	0	0	0	0

Taulukko 8 Kassavirtalaskelma

Yrityksen kassavirtalaskelmasta nähdään, että kassavirta on ollut seurantajaksolla positiivinen tilikautta 2019 lukuun ottamatta. Silloinkin tulo-rahoitus riitti kattamaan liiketoiminnan kulut

ja vain rahavarojen muutos oli negatiivinen. Tulorahoituksella pystyttiin kattamaan myös yrityksen investoinnit. Negatiivinen rahavarojen muutos johtui maksetuista osingoista ja omien osakkeiden hankinnasta, jotka olivat yhteenlaskettuna vertailuvuosia korkeammat. Omien osakkeiden hankinta on kirjattu kassavirtalaskelman kenttään Oman pääoman maksullinen lisäys/vähennys. Yrityksen kassavirtaa ei ole rasittamassa pitkäaikaisen vieraan pääoman lyhenykset ja rahoituskulut.

Kuten prosenttimuotoisessa tilinpäätöksessä, trendianalyyssissä ja tunnuslukuanalyyssissä havaittiin, yrityksen liiketoiminnan vertailujakson parhaat vuodet ovat 2018 ja 2021. Heikommat tilikauden tulokset vuosina 2019 ja 2020 näkyvät myös kassavirtalaskelmassa, mikä näkyy eroina rahavarojen muutoksessa. Lyhytaikaiset velat ja niiden vaihtelu tilinpäätöshetkien välillä vaikuttavat yrityksen kassavirtaan. Liikevaihdoltaan korkealta tilikaudelta saattaa jäädä myös korkeat lyhytaikaiset velat seuraavalle tilikaudelle, joten edellisen tilikauden tilinpäätöshetken velat (ja saamiset) vaikuttavat seuraavan kauden kassavirtoihin. Nämä tilikausien alun ja lopun erot näkyvät kassavirtalaskelmassa toiminnallisen käyttöpääoman lisäyksenä tai vähennyksenä. Yrityksellä on kuitenkin vahva maksukyky ja kassavarat, joten yksittäisen kauden negatiivisella rahavirralla ei ole haittavaikutuksia, kun tulorahoitus kuitenkin kattaa liiketoiminnan pakolliset kuluerät.

Liiketoiminta on kannattavaa ja maksukykyistä myös kassavirtalaskelman perusteella. Yrityksen kassavarat kasvavat ja osinkoja voidaan maksaa helposti verotuksen näkökulmasta edullisin 8 %:n osuus vapaasta omasta pääomasta. Kassavirta kestäisi myös investointeja, jos yritys kokisi sen tarpeelliseksi liiketoiminnan kasvattamiseksi ja tulevaisuuden tuottojen parantamiseksi. Sijoittaminen, investointi (omaan toimintaan ja kasvuun) ovat kuitenkin osa yrityksen strategista kokonaisuutta, johon tämän analyysin tilinpäätösperusteisen tiedon pohjalta ei oteta kantaa.

13 Yhteenveto

Yrityksen liikevaihto on ollut laskusuuntainen koko vertailujakson 2018-2021 ajan. Liiketoiminnan tulevaisuutta ei pysty suoraan ennustamaan aiemmista tilikausista, mutta on selvää, että yrityksen liikevaihdon jatkuvalla laskulla on merkitystä sen tuleviin tuloksiin ja taloudelliseen menestykseen. Vuosien 2019-2021 välinen liikevaihdon aleneminen on ollut maltillista ja ainoana merkittävänä muutoksena voidaan pitää vuosien 2018 ja 2019 välistä laskua. Tutkimatta yrityksen historiaa kauemmaksi taaksepäin on vaikea todeta, oliko vuosi 2018 vain poikkeuksellinen tilikausi liikevaihdon näkökulmasta vai onko yrityksen liikevaihdon lasku käynnistynyt jo aiemmin. Henkilöstömäärän ja liikevaihdon laskun perusteella yrityksen liiketoiminnan kehitys on kuitenkin negatiivista. Henkilöstön tuottavuus on samanaikaisesti parantunut. Laskevasta liikevaihdosta huolimatta tunnuslukuanalyysin mittareilla yrityksen tila on

kohentunut kahden heikomman tilikauden jälkeen tilikaudella 2021. Huomioitavaa on kuitenkin yrityksen liiketoiminnan pieni koko. Tasearvojen tai tuloslaskelman erien kohtalaisen matalatkin euromääräiset vaihtelut voivat näkyä suhdelukuja laskevissa tunnusluvuissa isoinakin heittoina.

Yrityksen kannattavuuden tärkeä mittari on liiketoiminnan tulos, joka on vertailujakson jokaisena vuotena positiivinen. Yritys tekee liiketoiminnallaan voittoa ja kasvattaa pääomaansa. Yrityksellä ei ole taakkanaan pitkäaikaisen vieraanpääoman kulu- ja lyhennysrasitetta. Kannattavuus on tällä mittarilla kunnossa. Tunnuslukuanalyysin tulosprosentit saavat vertailujakson aikana vähintään kelvollisia arvoja ja ovat kaikkina tilikausina toimialaan verrattuna mediaanin yläpuolella. Kannattavuudessakin on ollut laskua näillä mittareilla 2018 vuoden jälkeen, mutta se on parantunut jälleen tilikaudella 2021. Tämän on aiheuttanut henkilöstön tuottavuuden paraneminen ja liiketoiminnan muiden kulujen aleneminen. Yritys on ollut tästä päätellen sopeutumiskykyinen myynnin vähenemiseen, ja tulosprosentit ovat parantuneet heikompien kausien 2019-2020 jälkeen.

Pääoman tuotto prosentit ovat yrityksellä hyvällä tasolla, niin ohjearvoihin kuin toimialaan verrattaessa. On kuitenkin selvää, että matalan tasearvon yritykset, joiden taseessa ei ole lainkaan pitkäaikaista vierasta pääomaa saavat näillä tunnusluvuilla mitattaessa helpommin hyviä arvoja. Korkeat suhdeluvut ovat saavutettavissa kohtalaisen matalillakin euromääräisillä tuloksilla. Kasvavan tasearvon ja oman pääoman myötä myös näissä prosenteissa tapahtuu laskua, jos tulokset eivät nouse suhteessa samaa vauhtia. Tätä ei ole liikevaihdon kehityksen myötä odotettavissa. Arvojen hyvyys on osittain omistajien ja heidän tuotto-odotuksiensa mukaan määriteltävissä. Kokonaisuutena yrityksen kannattavuus on vähintään kelvollisella tasolla kaikilla analyysin mittareilla mitattuina. Yrityksen tilikausi 2021 oli toimialaan verrattaessa yläkvartiilin paremmalla puolella jokaisella tunnusluvulla mitattuna.

Analysoitavan yrityksen maksukyky on huippuluokkaa. Quick ration arvot ovat korkeat koko seurantajakson ajan. Pelkät yrityksen rahavarat ovat euromääräisesti reilusti suuremmat kuin taseen lyhytaikainen vieraspääoma. Yritys on siis kykenevä suoriutumaan lyhytaikaisista velvoitteistaan. Yrityksen kassavirta on myös positiivinen ja kattaa kaiken liiketoiminnan pakollisista kuluista osingonmaksuun asti. Tästä poikkeuksena on yksi tilikausi, jolloin rahavarojen muutos oli negatiivinen osingonmaksusta ja omien osakkeiden hankinnasta johtuen. Positiivinen kassavirta ja rahavarat tekevät yrityksestä erittäin maksukykyisen. Nykyisellään esimerkiksi kassakriisiin joutumisen riski on olematon ja tarvetta kassanhallinnallisiin toimenpiteisiin ei ole. Toimialaan verrattaessa quick ration suhdeluvut olivat reilusti yläkvartiilin yläpuolella.

Yrityksen vakavaraisuus tila on nähtävissä jo taseen nopealla silmäilyllä. Pitkäaikaisen vieraan pääoman puute ja korkea oman pääoman suhde taseen loppusummaan kertovat paljon yrityksen vakavaraisuudesta. Omavaraisuusaste oli erittäin korkea toimialaan verrattaessa ja

selkeästi yläkvartiilin yläpuolella. Yrityksen rahoitusriski on matala. Vakavaraiselle kannattavalle yritykselle ulkoisen rahoituksen saaminen on helpompaa tarpeen vaatiessa. Hyvä maksukyky, tulo-rahoituksen riittävyys, kannattavuus ja omavaraisuusaste helpottavat yrityksen mahdollisuuksia saada ulkoista rahoitusta.

Jos yrityksen taloudellista tilaa tarkastellaan tilikauden 2021 päättymisen hetkellä, niin se on varsin hyvällä tasolla niin kannattavuuden, maksukyvyn kuin vakavaraisuudenkin näkökulmasta. Kaikkien tunnuslukujen arvot ovat toimialan yläkvartiilin yläpuolella ja saavat vähintään kelvollisia arvoja myös yleisiin ohjearvoihin verrattaessa. Yritys sijoittuu oman kilpailuympäristönsä ja toimialansa parhaaseen neljännekseen tunnusluvuilla mitattaessa. Yritys ei ole rahoittanut liiketoimintaa pitkäaikaisella velalla ja sen rahavarat ovat kunnossa. Esimerkiksi osinkoja pystytään maksamaan tuloksellisesti heikommankin kauden jälkeen vahingoittamatta yrityksen maksukykyä. Vertailujakson perusteella yrityksen liiketoiminnan volyymit ovat laskusuuntaisia. 2021 tilikaudella myös kulut ovat laskeneet ja tulosprosentit ovat jopa myynniltään suvereenia vuotta 2018 paremmat. Yritys on pystynyt kahden heikomman kauden jälkeen sopeutumaan liikevaihdon laskevaan trendiin. Kulueristä vain osa on liikevaihtoon suoremmin sidonnaisia muuttuvia kustannuksia, joten liikevaihdon laskiessa samoja liikevaihtoon suhteellisia tuloksia ei voida saada jatkuvasti aikaiseksi. Vaikka tulosprosentit pysyisivät vastaavalla tasolla liikevaihdon laskiessa, niin pääoman tuotto-prosentit taas heikkenevät. Omistajille on luonnollisesti kannattavampaa saavuttaa samat tulosprosentit korkealla liikevaihdolla. Yrityksen tulevaisuuden määrittää suurelta osin liikevaihdon kehityksen suunta. Maltillisen laskun jatkuessa yrityksen kannattavuus ei ole kuitenkaan uhattuna lähitulevaisuudessa.

Tilinpäätösanalyysillä on vaikea saada tuloksia, jotka antavat saman arvon jokaiselle hyödyntäjälleen. Analyysimenetelmät ja tunnusluvut tulee valita hyödyntäjän tarpeen mukaisesti. Tunnuslukujen vertailu toimialaan tuo analyysille lisäarvoa, mutta tilastot ovat otanta toimialasta, jonka sisälle mahtuu erilaisia yrityksiä. Määrittääkseen yrityksen taloudellisen aseman ja sijoittumisen omassa kilpailuympäristössään kannattaa vertailukohteet valita harkiten. Vertailun voi tarpeen mukaan suorittaa esimerkiksi samalla alueella toimiviin, samalle alalle henkilöstöä vuokraaviin toimijoihin. Analyysi tarjoaa kuitenkin työn tavoitteen mukaisen tuloksen. Analyysi tehtiin tarkoituksella hyödyntäen vain tilinpäätösaineistoa. Tarkempi tutustuminen esimerkiksi yrityksen strategiaan tavoitteisiin, historiaan ja kilpailuympäristöön voisivat toimia mahdollisena lisätutkimuksena.

Lähteet

Painetut

Salmi, I. 2020. Mitä tilinpäätös kertoo?. 10. painos. Keuruu: Otava.

Kallunki, J. 2014. Tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Talentum.

Tomperi, S. 2017. Käytännön kirjanpito. 25. painos. Keuruu: Otava.

Niskanen, J. & Niskanen, M. 2003. Tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Edita.

Yritystutkimus Ry. 2017. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. 10. painos. Helsinki: Gaudeamus.

Kaisanlahti, T. Leppiniemi, J. & Leppiniemi, R. Tilinpäätöksen tulkinta. 5. painos. Helsinki: Alma Talent

Kirjanpitolaki 1336/1997

Kirjanpitoasetus 1339/1997

Valtioneuvoston asetus pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista 1753/2015

Sähköiset

Kokonaispääoman tuotto-% (ROA). 2023a. Alma Talent. Viitattu 5.5.2023. <https://www.almatalent.fi/tunnuslukuopas/kannattavuus/kokonaispaaoman-tuotto-prosentti-roe/>

Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROCE). 2023b. Alma Talent. Viitattu 5.5.2023. <https://www.almatalent.fi/tunnuslukuopas/kannattavuus/sijoitetun-paaoman-tuotto-prosentti-roi/>

Oman pääoman tuotto-% (ROE). 2023c. Alma Talent. Viitattu 5.5.2023. <https://www.almatalent.fi/tunnuslukuopas/kannattavuus/oman-paaoman-tuotto-prosentti-roe/>

Quick ratio. 2023d. Alma Talent. Viitattu 5.5.2023. <https://www.almatalent.fi/tunnuslukuopas/maksuvalmius/quick-ratio/>

Omavaraisuusaste-%. 2023e. Alma Talent. Viitattu 5.5.2023. <https://www.almatalent.fi/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/omavaraisuusaste-prosentti/>

Finnveran tilinpäätöstilastot. 2022. Työ- ja elinkeinoministeriö. Viitattu 4.4.2022.

https://tem-tilastopalvelu.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/TEM_Toimiala_Online_Veloitukseton/TEM_Toimiala_Online_Veloitukseton_Finnvera/Finnvera.px/

Kaaviot

Kaavio 1 Henkilöstömäärä ja liikevaihto	33
Kaavio 2 Liikevaihto/henkilö	34
Kaavio 3 Käyttökateprosentti	35
Kaavio 4 Liiketulosprosentti	36
Kaavio 5 Nettotulosprosentti	37
Kaavio 6 Kokonaispääoman tuottoprosentti	38
Kaavio 7 Sijoitetun pääoman tuottoprosentti	39
Kaavio 8 Quick Ratio	40
Kaavio 9 Omavaraisuusaste, %	41

Taulukot

Taulukko 1 Oikaistu tuloslaskelma	24
Taulukko 2 Oikaistu tuloslaskelma	24
Taulukko 3 Oikaistu tase	26
Taulukko 4 Prosenttimuotoinen tuloslaskelma	27
Taulukko 5 Tuloslaskelman trendianalyysi	28
Taulukko 6 Prosenttimuotoinen tase	29
Taulukko 7 Taseen trendianalyysi	31
Taulukko 8 Kassavirtalaskelma	42

Liitteet

Liite 1 Kassavirtalaskelman kaava (Yritystutkimus ry 2011, 53)	50
Liite 2 Yritys X viralliset tuloslaskelmat 2018-2021	51
Liite 3 Yritys X viralliset taseet 2017-2021.....	52
Liite 4 Finnveran tilinpäätöstilastot (Finnvera 2022)	53

Liite 1 Kassavirtalaskelman kaava (Yritystutkimus ry 2011, 53)

KASSAVIRTALASKELMA

Liiketulos

+ Poistot ja arvonalentumiset

= Käyttökate

-/+ Toiminnallisen käyttöpääoman lisäys/vähennys

+/- Pakollisten varausten lisäys/vähennys

= Toimintajäämä

+ Rahoitustuotot

- Rahoituskulut

- Verot

+/- Satunnaiset tuotot/kulut

= Rahoitusjäämä

-/+ Investoinnit (netto)

-/+ Sijoitusten ja pitkäaikaisten saamisten lisäys/vähennys

= Investointijäämä

+/- Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys/ vähennys

+/- Lyhytaikaisen korollisen vieraan pääoman lisäys/vähennys

+/- Pääomalainojen lisäys/vähennys

+/-

Oman pääoman maksullinen lisäys/vähennys (pl. osingonjako)

- Osingonjako/yksityiskäyttö

-/+ Lainasaamisten lisäys/vähennys

= Rahavarojen muutos

+ Rahavarat tilikauden alussa

- Rahavarat tilikauden lopussa

= 0

Liite 2 Yritys X viralliset tuloslaskelmat 2018-2021

Yritys X, tuloslaskelma	2021	2020	2019	2018
LIIVEVAIHTO	1431689,32	1456027,02	1489272,48	1990630,62
Liiketoiminnan muut tuotot	6290,86	13952,89	13701,12	22950,56
Materiaalit ja palvelut				
Ulkopuoliset palvelut	-2376,42	-784,73	-404,13	-1243,83
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-2376,42	-784,73	-404,13	-1243,83
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-967270,51	-1029976,59	-1022672,02	-1376621,45
<i>Henkilöstösivukulut</i>				
Eläkekulut	-175494,35	-175749,65	-199792,62	-270059,75
Muut henkilösivukulut	-48673,7	-44111,4	-35552,32	-41854,35
<i>Henkilösivukulut yhteensä</i>	-224168,05	-219861,05	-235344,94	-311914,1
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	-1191438,56	-1249837,64	-1258016,96	-1688535,55
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-4576,31	-6101,75	-12802,32	-6336
<i>Poistot ja arvonalentumiset yhteensä</i>	-4576,31	-6101,75	-12802,32	-6336
Liiketoiminnan muut kulut	-98232,6	-111924,55	-132200,38	-123455,51
Liikevoitto (-tappio)	141986,73	101.331,24	99549,81	194010,29
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut korko- ja rahoitustuotot				
<i>Muilta</i>	177,48	177,14	431,76	396,38
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	177,48	177,14	431,76	396,38
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
<i>Muille</i>	-4,47		-47,02	-152,63
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-4,47		-47,02	-152,63
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	173,01	177,14	384,74	243,75
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	142159,74	101.508,38	99934,55	194254,04
Tuloverot	-28431,95	-20161,66	-20309,97	-38855,21
Tilikauden voitto (tappio)	113727,79	81.346,72	79624,58	155398,83

Liite 3 Yritys X viralliset taseet 2017-2021

Yritys X, tase	2021	2020	2019	2018	2017
Vastaavaa					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>					
Koneet ja kalusteet	13728,92	18305,23	38406,98	19009,3	25345,3
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	13728,92	18305,23	38406,98	19009,3	25345,3
Pysyvät vastaavat yhteensä	13728,92	18305,23	38406,98	19009,3	25345,3
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	183559,9	143568,5	133482,1	167793,1	143029,74
Muut saamiset		1628,38		12,24	12,2
Siirtosaamiset	520,81	22163,5	5689,23	9249,41	2270,73
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	184080,7	167360,4	139171,4	177054,8	145312,67
Rahat ja pankkisaamiset	537623,8	380180,8	354942,9	415141	274823,11
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	721704,5	547541,2	494114,2	592195,8	420135,78
Vastaavaa yhteensä	735433,5	565846,5	532521,2	611205,1	445481,08
Vastattavaa					
OMA PÄÄOMA					
<i>Osakepääoma (oy)</i>					
Osakepääoma (oy)	9324	9324	9324	9324	9324
Osakepääoma yhteensä	9324	9324	9324	9324	9324
Vararahasto (oy)	960,43	960,43	960,43	960,43	960,43
Edellisien tilikausien voitto (tappio)	340446,1	289540,4	235976,8	163982,1	122796,3
Tilikauden voitto (tappio)	113727,8	81346,72	79624,58	155398,8	97488,35
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	464458,3	381171,5	325885,8	329665,3	230569,08
VIERAS PÄÄOMA					
Lyhytaikainen vieras pääoma					
Ostovelat	29124,97	22218,93	25518,63		
Muut velat	101114,3	71281,82	73145,04	115987,4	79745,04
Siirtovelat	140735,8	91174,17	107971,7	165552,4	135166,96
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	270975,1	184674,9	206635,4	281539,8	214912
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	270975,1	184674,9	206635,4	281539,8	214912
Vastattavaa yhteensä	735433,5	565846,5	532521,2	611205,1	445481,08

Liite 4 Finnveran tilinpäätöstilastot (Finnvera 2022)

Finnveran tilinpäätöstilastot					
		2018	2019	2020	2021
78200 Työvoiman vuokraus					
Liikevaihto, 1000 €	Havainnot	50	50	42	31
	Yläkvartiili	3419,0	3802,0	2763,0	3404,0
	Mediaani	1610,0	1924,0	1738,0	1800,0
	Alakvartiili	338,0	556,0	463,0	417,0
Henkilöstöä keskimäärin, kpl	Havainnot	50	50	42	31
	Yläkvartiili	60,0	68,0	51,0	81,0
	Mediaani	14,0	30,0	19,0	9,0
	Alakvartiili	0,0	0,0	2,0	1,0
Käyttökate, %	Havainnot	50	50	42	31
	Yläkvartiili	10,4	8,0	10,3	8,7
	Mediaani	5,1	4,3	4,8	4,7
	Alakvartiili	1,0	1,7	1,5	0,8
Liiketulos, %	Havainnot	50	50	42	31
	Yläkvartiili	9,1	6,7	7,5	7,9
	Mediaani	4,2	3,7	3,3	3,2
	Alakvartiili	0,8	1,1	0,9	0,3
Nettotulos, %	Havainnot	50	50	42	31
	Yläkvartiili	5,8	5,2	6,0	6,7
	Mediaani	3,0	2,8	2,6	2,2
	Alakvartiili	0,0	0,6	0,3	0,0
Kokonaispääoman tuotto-%	Havainnot	50	50	42	31
	Yläkvartiili	27,7	20,4	21,1	16,7
	Mediaani	16,7	15,0	9,1	7,6
	Alakvartiili	2,0	6,6	2,9	0,8
Sijoitetun pääoman tuotto-%	Havainnot	50	50	42	31
	Yläkvartiili	78,2	51,8	39,3	28,7
	Mediaani	36,1	28,7	19,3	15,0
	Alakvartiili	3,1	13,2	8,3	2,1
Omavaraisuusaste, %	Havainnot	50	50	42	31
	Yläkvartiili	33,7	37,4	33,4	31,0
	Mediaani	23,9	20,9	18,2	18,1
	Alakvartiili	12,5	8,1	9,3	3,5
Current ratio	Havainnot	50	50	42	31
	Yläkvartiili	1,5	1,4	1,8	1,6
	Mediaani	1,3	1,2	1,3	1,0
	Alakvartiili	0,9	0,9	1,1	0,8
Quick ratio	Havainnot	50	50	42	31
	Yläkvartiili	1,5	1,4	1,8	1,6
	Mediaani	1,2	1,2	1,2	1,0
	Alakvartiili	0,9	0,9	1,0	0,8
Myyntisaamisten kierto, pv	Havainnot	50	50	42	31
	Yläkvartiili	65,0	52,0	57,0	75,0
	Mediaani	42,0	38,0	33,0	44,0
	Alakvartiili	21,0	25,0	16,0	34,0
Ostovelkojen kierto, pv	Havainnot	50	50	42	31
	Yläkvartiili	1151,0	481,0	444,0	363,0
	Mediaani	90,0	73,0	61,0	121,0
	Alakvartiili	6,0	0,0	0,0	0,0